Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 738 ՈՒՐԲԱԹ 20 ՅՈՒՆԻՍ 1886 (Ն. Տ.) 2 ՅՈՒԼԻՍ 1886 29 ՐԱՄԱԶԱՆ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեան-Խան

غزته‌سی اداره‌سی

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԳԱԼԱԹԱԿԱՆ ԵՒ ԱՋԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրամով	200
» »	Վեցամեայ	»	100
» »	Եռամեայ	»	50
Դուրս առաքում	Տարեկան		
Թղթատարով	»	»	240
Դուրս առաքում	Վեցամեայ		
Թղթատարով	»	»	120
Օտար երկրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամեայ	»	28

Դուրս զրկուած թղթատարաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն չեն չարուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karaköy Dérmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 19 ՅՈՒՆԻՍ, 1886

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՉԱՆԴԱԿ

ԲԱՐԻԶԻ ԿՈՄԻՆ ԺԱՄԱՆՈՒՄՆ ԾԱՆԴԻՒ. Երեկի Սուրբհանդակաւ առնուած լրագիրը կը պարունակեն Բարիզի Կոմին Դրէբրոռէ (Մանչ ծովու ֆրանսական նաւահանգիստ) շրջենաւ նստելուն և Անգլիա հասնելուն նկարագիրը։ Թաշ Բարիզեան մեծ լրագրերէն աւելի տեղ կուտայ այս եղելութեան, նկատելով զայն ժամանակիս կարեւորագոյն դէպքերէն մին, և Թաշ, և ուրիշ Լոնտոնեան մեծ թերթերը այս առթիւ կը պարսաւեն հանրապետական կառավարութեան ընթացքը։

Շրջակայ գաւառներէն խուռն բազմութիւն մը հաւաքուած էր ի Դրէբրոռ։ Լօի գղեկին մէջ, Բարիզի Կոմին, իւր ընտանիքը, իւր հօրեղբարը՝ Օմալի Դուքսը, Ժոէնվիլլի Իշխանն և հօրեղբօրորդին Շարդրի Դուքսն իբր 3,000 համակրողաց հետ ճաշելէ յետոյ, կառք նստան։ Ժամ 1½ էր։ Վէրրէռ փոքր շրջենաւն, որ յատկապէս վարձուած էր։ լիաշոգի կը սպասէր, անգլ. դրօշ պարզած։ Եւ ահա կ'երթեւեին Բարիզի Կոմին կառքերն Լօի կողմէ։ Լօէ մեկնումը շատ տխուր եղած էր։ Ծառայք իրենց մեկնող տիրոջ կը հետեւէին ողբալով։ Եկեղեցին լի էր բարեպաշտներով, որք հաղորդութիւն առած էին, և Լօի քաղաքին բոլոր բնակիչք այսչափ բարեգործ մը կորուսանելու ցաւը խորապէս կը զգային։ Ոստիկանք և զինուորք, ամեն կողմ ցրուած, բարեկարգութիւն, կը պահպանէին։ Բայց ժողովուրդն յուզում չէր ցուցներ։ Լռին տխրութեամբ մը կը դիտեր ամեն ինչ։ Երբ Կոմսը կը հասնի Դրէբրոռ Նաւահանգիստն, ամեն գլուխներ կը բացուին։ ամեն ոք ուշադիր կը դիտէ Կոմսը։ Բազմութիւնն անանցանելի է։ Թաշկինակներ կը ծածանին օդին մէջ։ ձեռքեր կը բարձրանան, և անհամար աղաղակներ կը լսուին, «Կեցցէ՛ Բարիզի Կոմսը», «Կեցցէ՛ Օրլէանս Դուքսը», «Կեցցէ՛ Ֆրանսա», և մինչեւ իսկ «Կեցցէ՛ Արքայն»։ Կոմսը կառքէն կ'ելնէ։ կ'ողջունէ հանդիսաւորներն, և շրջենաւն հանող սանդուխէն վեր կ'ելնէ։ Կը տեսնէ ֆրանսական դրօշն որ յանկարծ կը պարզուէր անգլ. շրջենաւուն մեծ կայմին վրայ։ կը կենայ սանդուխին վրայ։ գլխարկը վար կառնու, և, դէպ ի բազմութիւնը դառնալով, բարձրաձայն կաղաղակէ «Կեցցէ՛ ՖՐԱՆՍԱ»։ Հանդիսատեսք միահամուռ կը կրկնեն, «Կեցցէ՛ Ֆրանսա», «Կեցցէ՛ Բարիզի Կոմսը»։ Սա նորէն կ'ողջունէ բազմութիւնն, աղաղակելով «Ցտեսութի՛ւն»։ Բազմութեան աղաղակները կը վերսկսին։ չրջակայ բլուրներէն մինչեւ ծովերդն, և ծովերդէն մինչեւ ծովուն վրայի նաւերն ու նաւակներն, ամեն ոք նոյն բացագանչութիւնները կը կրկնէ, և թաշկինակներ ծածանեցնելով ողջերթ կը մաղթէ Իշխանին։

Շոգենաւը կը շարժի։ օդն յոյժ գեղեցիկ է, և եռագոյն ֆրանսական դրօշը կը ծածանի անկարագրելի տեսարանի մը վրայ։ Կոմսին բարեկամք չոգենաւը լցուցած են ծաղիկներով, որպէս զի Ֆրանսայի ծաղիկներն ընկերանան աքսորելոց մինչեւ անգլիական հողը։ Բարիզի Կոմսը կամրջակին վրայ կ'ելնէ։ գլուխը կը բանայ։ իւր քովը է անդրանիկ որդին, Օրլէանու Դուքսը։ Վերջին ողջոյն մը կուտայ բազմութեան, և ընդ նմին ֆրանսական հայրենի հողին։ Ապա գլխարկը կը դնէ։ Թաշկինակ մը աչերուն կը տանի՝ արտասուքը սրբելու համար, և վար կ'իջնէ, — և վարագո՛յրն ալ կ'իջնէ այս տխուր տեսարանին վրայ։ Դրէբրոռի ծովեզերքն վրայ շատ մը կանայք կուլան։ և աքսորումն ու տխուր կը դիտեն չոգենաւուն անհետանալը բբեւտանական եզերքը պատող մշուշին մէջ։

* * *

Վէրրէռ կը հասնի Տուվր, չորս ու կէս ժամէն անցնելով Մանչի ծովն։ Անգլիացւոց բաւական ստուար բազմութիւն մը և շատ մը ֆրանսացի գաղթականք Տուվրի ծովեզերքը կը սպասէին Կոմսին դալուստն։ Երբ Տուվրի առջեւ հասաւ չոգենաւը, Բարիզի Կոմսն, իւր որդին, Կոմսուհին, 30–40 բարեկամք և ֆրանսացի խմբագիրք ոմանք կամրջակին վրայ կեցած էին։ Տուվրի անգլ. քաղաքապետն, իւր կին և դուստրը, քաղաքապետութեան քարտուղարն և մի քանի անդամք, երեւելի քաղաքացիք և ֆրանսացի գաղթականներ չոգենաւը մոտն բարի դալուստ մաղթելու։ Բաղաքապետն ուղերձ մը մատոյց, որով յանուն Տուվրի քաղաքացւոց կը փութար մաղթել Կոմսին ու Կոմսուհւոյն բարի դալուստ յԱնգլիա, և կ'արտայայտեր խորին համակրանք այն պարագայից առթիւ որոյմէ պարտաւորեալ եկած են պատսպարան որոնել անգլ. հողին վրայ։ Կոմսն անգլերէն պատասխանեց, և յայտնի էր թէ յուզուած էր իրէն եղած համակրալից ընդունելութենէն։ Կոմսն երախտագիտութիւն յայտնեց. ըսաւ թէ շնորհակալ է որ շատ բարեկամներ ունի Անգլիոյ մէջ, ուր անցուցած է շատ բարեբաստիկ օրեր։ Քաղաքապետին դուստրը գեղեցիկ փունջ մը մատոյց Կոմսուհւոյն։ Երբ Կոմսն ընտանեօք ցամաք ելաւ, ծափահարութեամբք ընդունուեցաւ։

Պէտք է յիշել թէ Անգլիացիք հիւրասէր ժողովուրդ մ'են, և մինչեւ համակրանքը ընդունած են իրենց երկիրն աղատանող քաղաքական աքսորեալներն։ 45 տարի առաջ Սրտանիր պարոնեարը, Լուի Նարոլէոն դահլիկեց կայսրը, Բարիզի Կոմսին եղած ընդունելութենէն շատ աւելի փայլուն ընդունելութիւն մը դատաւ ի Տուվր։ Նարոլէոն Դ. ցամաք ելնելով, երբ կ'ուզէր Լորտ Ուօրտրնի պանդոկն երթալ, դնեց համակրանօք ողջունող բազմութեան մէջէն ճամբայ չէր կրնար գտնել։ Հետաքրքրաշարժ զուգադիպութեամբ մը, բարիզի Կոմսն եւս նոյն պանդոկն իջաւ։

Երեկոյին սրտաշարժ տեսարան մ'ևս տեղի ունեցաւ ծովեզրին վրայ, յորժամ Բարիզի Կոմսուհին, իւր ամուսնոյն և որդւոյն ընկերանալէ յետոյ մինչեւ Անգլիա, բաժնուեցաւ անոնցմէ, ի Ֆրանսա իւր հիւանդ աղջկան քով վերադառնալու համար։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱՐԻԶԻ ԿՈՄՍԻՆ. Օրլէանեան Դերդաստանին Պետն, ֆրանսական հողէն դուրս եղնելու միջոցին, հրատարակեց հետեւեալ բաղաքացի յայտարարութիւնը.

«Հարկադրուելով մեկնիլ հայրենեացս հողէն, յանուն իրաւանց կը բողոքեմ ինձ եղած բռնութեան դէմ։

«Բարոյով սիրեալ յարեալ գոլով հայրենեացս, զոր իւր գիտակցութիւնք հաստատել սիրելի ըրած են ինձ, մինչեւ յարդ հայրենի հողն վրայ մնակեցայ առանց իւր օրինաց հակասակ վարուելու։ Զինք անոնի վտարելու համար կ'ընտրուին այն վայրկեանն իսկ ուր կը վերադառնայի այդր, Ֆրանսայի և բարեկամ ազգի մը միջեւ նոր կապ մը կազմած լինելու երջանկութեամբ։

«Զիս արտաքսելով, ինձմէ կ'առնուն վերջին այն երեք ու կէս միլիոն քաւելորուն, որք, հոկտ. 4ին, զատապարտեցին Հանրապետութեան տպագիրներն, և կ'աշխատուին վախցնել զանոնք որք ամեն օր կը բաժնուին Հանրապետութենէն։

«Զիս վտարելով, կը հարածեն միապետական սկզբունքն, որոյ աւանդն ինձ փոխանցեց նա որ այնքան արժանաւոր պահպանած էր զայն (Շամբորդի Կոմսը)։

«Կ'ուզուի Ֆրանսայէն բառնել այն փառաւոր Դերդաստանին պետն որ վարած էր զՖրանսա ինն դարեր շարունակ՝ անոր ազգային միութեան գործին մէջ, և որ, ժողովրդեան աջակցելով բարեփոխութեան ինչպէս գործակցութեան մէջ, հիմք դրած էր Ֆրանսայի մեծութեան ու բարգաւաճման։

«Կը յուսացուի թէ Ֆրանսա մոռցած լինի իմ մեծ-հօրս՝ Լուի Ֆիլիպի՝ խաղաղ և բարեբաստիկ թագաւորութիւնն, և այն աւելի մոռցի օրերն ուր իմ եղբայրս եւ հօրեղբարքս, Ֆրանսայի դրօշին ներքեւ կռուելէ յետոյ, հաւատարմօրէն կը ծառայէին իւր քաջ բանակին կարգաց մէջ։

«Այս հաշիւք ի դերեւ պիտի ելնեն սակայն։

«Ֆրանսա, փորձառութեամբ խրատեալ, չպիտի խաբուի իւր չարեաց ո՛չ պատճառին վայրաց, ո՛չ ալ հեղինակներուն վրայ։ Պիտի ճանչնայ թէ Միապետութիւնը միայն, աւանդական իւր սկզբամբ և նոր իւր հիմնարկութեամբք, կրնայ դարման տանիլ այդ չարեաց։

«Այն ազգային Միապետութիւնը միայն, որոյ ներկայացուցիչն եմ, կրնայ յանկարծութիւն վերածել անկարգութեան մարդիկը, որք կը ոստանան երկրին հանդարտութեան։ Նա միայն կրնայ ապահովել քաղաքական և կրօնական ազատութիւնը, բարձրացնել իշխանութիւնն, եւ վերահաստատել հանրային բարեկեցութիւնը։

«Նա միայն կրնայ տալ մեր հանրապետական ընկերութեան զօրաւոր կառավարութիւն մը, բաց ամենուն առջեւ, դեր ի վեր կուսակցութիւններէն, եւ որոյ հաստատութիւնն եւ ապրելոյ հանար երաշխաւորութիւն մը պիտի լինի սեւական խաղաղութեան։

«Իմ պարտքս է անդադար աշխատիլ այս փրկութեան գործին։ Օգնութեամբ Աստուծոյ և աջակցութեամբ ամեն անոնց որք ապագայի վրայ իմ հաւատքս բաժանողք են, պիտի կատարեմ զայդ գործ։

«Հանրապետութիւնը կը վախնայ։ զիս զարնելով, մատնանիշ կ'ընէ զիս իբրեւ իրեն յաջորդ։

«Պատասխանատուութիւնս կատարեալ է Ֆրանսայի վրայ։ Վեհափառ Ժամուն պատրաստ պիտի լինիմ։

ՖԻԼԻՊ,

Էօ, 24 յունիս 1886։ Կոմս Բարիզի։

ՊԱՊՆ երկար նամակ մը գրեր է առ Բարիզի Կոմն, ցաւ յայտնելով իւր ներկայութեան համար, և համակերպութեան խորհուրդ տալով օրէնքներ է պահել և իւր ընտանիք։

—ԳԵՌԻՊՈՍՈ Տայրէի Սէնիյէ կոչուած խոշոր կալուածոց վարչութեան մէջ (այր հասոյթք Եգիպտոսի պարտուց յատկացեալ են) կաշառակերութիւնք և այլ կարեւոր զեղծումներ երեւան ելած լինելով, մեծաւ մասամբ Եւրոպացիներէ բաղկացած յանձնախումբ մը քննութիւն կատարեց, և որոշեց Եգիպտացի ընդհանուր անօրէնին՝ որ փաշա մ'է պաշտօնակատարը պահանջել, ինչպէս նաև քանի մը պաշտօնատարաց, իրենց կաշառակերութեանց համար։ Դահիրէէ կը հեռագրուի անդէլ լրագրաց թէ յանձնախմբին անդամներն անդամն յայտարարած է թէ նոյն վարչութեան անգլիացի և ֆրանսացի տեսուչներն ևս պարտաւորեալ են իրենց անհոգութեան համար։ բայց յանձնախումբը կը պաշտպանէ այս Եւրոպացի պաշտօնեայներ։

— ՁԵՐՆԱԿՈՐԱՑԻ (Դարատաղ) Իշխան, որ «առողջութիւնը դարմանելու համար» Վիէնա գնացած էր, տեսակցեր է Բաֆարի Կոմսին հետ, որ, որպէս գիտենք, բժշկութենէ չի հասկընար։

— ՊԵԼՃԻՈՅ կառավարութիւնն իմացուցեր է Սպանիոյ կառավարութեան թէ Տն Բարլոս պիտի արտաքսուի Պրուսելէ, եթէ հոն գայ, ինչպէս կը ծանուցուի։

—ՄԻԼԱՆ Թագաւորը կ'երթայ Նիշ ուր պիտի մնայ Ազգ. ժողովոյ նստաշրջանի միջոցին։ Սերպիոյ ամեն կողմերը նորէն երեւան եկած են ապստամբաց բաղմութիւն խմբեր, որք սարսափելի ոճիրներ կը գործեն։ Դիւղացւոց մէջ ընդհանուր սարսափ կը տիրէ։ Պելկրատի կառավարութեան ցարդ ի գործ դրած ամեն միջոցներն ապարդիւն մնացեր են։

—ՊՈՆԱԲԱՐԴԵԱՆՑ արտաքսումը Ֆրանսայէն գրեթէ բնաւ ուշադրութիւն չդրաւեց ո՛չ երկրին մէջ ո՛չ երկրէն դուրս, բաղդատմամբ այն ծանրակշիռ կարեւորութեան որ տրուեցաւ Բարիզի Կոմսին արտաքսման։ Թէ՛ ի Ֆրանսա և թէ՛ արտաքոյ Ֆրանսայի, համոզում մը տիրել կը թուի թէ, երբէք, ո՛և է պատճառաբանութիւնն տապալի, մնայ օրինաւոր և ընդունելի յաջորդն Օրլէանեան սահմանադրական թագաւորութիւն մը կունայ լինել։

—ՎԻԿԹՈՐ ԻՇԽԱՆՆ, որ Ֆրանսայէ արտաքսուելուն վրայ ի Պրուսել ապաստանած է, իւր մայրը տեսնելու համար անտի Մոնբալիէրի գնաց, իւր հօր՝ Նաբոլէոն Իշխանին այդը հասնելէն առաջ, որպէս զի հայր և որդի իրարու հանդիպելը անպատեհութեան չենթարկուէին։ Վիքտոր Իշխանն ապա վերադարձաւ Պելճիա։

—ՆԱՔՈԼԷՈՆ ԻՇԽԱՆՆ, իւր կերպիւ իւրք հանրապետական և յոյժ ազատական դաստիարաց պատճառաւ, հետզհետէ կը լքուի Պոնապարդեանց կողմէ, որք եւս քան զեւս կը յարին Վիքտոր Իշխանին։ Մաս մը Պոնապարդեանները ալ կան, որք, Պ. Բօլտը Բասանեաքի պէս, աւելի մեծ առեղծութիւն տածելով Հանրապետութեան դէմ քան սեր Պոնապարդեան երկուց թեկնածուաց միոյն համար, կը յայտարարեն թէ պատրաստ են ընդդիմել առաջինի՝ թեկնածուն որ Հանրապետութեան տեղը բռնէ, Բարիզի Կոմսը լինի այն թէ Պոնապարդեան Իշխան մը։

—ՌՈՒՍ կառավարութեան կողմէ Պ. Իսվոլսքիի անուանումը քաղաքական գործակալ ի Սոֆիա՝ կը նկատուի թըշնամական տնօրինութիւն մը պուլկար կառավարութեան դէմ. զի Պ. Իսվոլսքի, որ Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան քարտուղարն էր, Ջերմ կուսակից է Համալաւութեան։

—ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻՆ անունը պիտի ջնջուի եղեր գերման բանակէն, և այսպէս գերման կառավարութիւնը գոհացում տուած պիտի լինի եղեր ռուս կառավարութեան։

—Պ. ԲԱՌՆԷԼ որոյեր է վատահամբաւութեան դատ բանալ Թ-ոյ՛ի դէմ, որ Պ. Կլատստոնի Ծրագիրն հերքելու համար, միւռ կը գրէ թէ Պ. Բառնէլ և իւր խումբ մեղսակից են Ֆէնիանները։ և Ուժանակաւորներուն, որոց գործած ոճիրներն ընդհանուր նողկանք պատճառած են։

—Պ. ԿԼԱՏՍԹՈՆ, Լոխմպուրկի և Կլասկոյէ եւրը, Մանչեսթրրի մէջ գործել սկսաւ, նոր բանախօսութիւն մ'ընելով։ Բայց իւր ազատական հակառակորդք պարապ չեն կենար։ Լորտ Հարդինկդրն, Պ. Չեմպրլէն և Պ. Կոշրն կը բաղմապատկեն զինուրանս, և ցարդ իրենցմէ չյուսացուած կարողութիւններ ի հանդէս կը բերեն ընտրական պայքարին մէջ։ Պ. Կլատստոնի երիտասարդ տեղակալը, Պ. Ճօն Մորլի, դեռ երէկ խմբագիր, և այսօր ամենէն գործօն և ամենէն ժողովրդական նախարարներէն մին, շատ լաւ կը մշակէ Ինքնօրինութեան դատն։—Առաջիկայ Թուով մը պիտի հրատարակէք Լորտ Հարդինկդրնի և Պահպանողականաց Պետին Սրը Միքայէլ Հիքս-Պէչի Ընտրական Ճայտարարեն, ամփոփացնելով այսպէս չորս կուսակցութեանց կարծեաց վաւերական արձանագրութիւնն։

—ԻՌԼԱՆՏԱԿԱՆ կուսակցութեան Պետը, Պ. Բառնէլ, յունիս 25 ին ի Բարդամատ բանախօսութիւն մ'ընաւ առաջի 10,000 ունկնդրաց, որոց կողմէ յոյժ լաւ ընդունելութիւն գտաւ։ Ցայտարարեց թէ խուլանտացի երեսփոխանք և խուլանտացի ազգին հինգվեցերորդ մասն ընդունած են Պ. կլատստոնի Ինքնօրինութեան Ծրագիրն։ երբեւ վերջնական կարգադրութիւն խնդրոյն։ Դալով Ուլսդերի Բողոքականաց սպառնացող կարծեցեալ վտանգին, Պ. Բառնէլ կը յայտարարէ թէ դորութիւն չունի այն։ Խուլանտայի մէջ ո՛չ մէկ քաղաքացի՝ ընդ նոր դրութեամբ՝ պիտի ենթարկի ո՛և է վտանգի։ եթէ յարգէ օրէնքները։ Պ. Բառնէլ, պարզելով Պահպանողականաց մէկ դատողութիւնը, կը հաստատէ թէ Խուլանտայի պահպանողական Փոխարքայ և Լորտ Սալիսբրիի նախարարութեան անդամ Լորտ Ռարնարդն իրեն (Պ. Բառնէլի) առաջարկած էր Տրպլինի մէջ խուլանտական խորհրդարանի մը հաստատումը։ թէ պահպանողական նախարարութիւնը պահ մը նոյն դաղափարն ունեցաւ, բայց չուտով կարծիք փոխեց։ երբ տեսաւ թէ Պահպանողականներուն աւելի շահաւոր պիտի լինէր երկրին առջեւ հանդիսանալ իբրեւ պաշտպան Ազգային Միութեան և ամբաստանել զՊ. Կլատստոն իբրեւ դաւաճան և թշնամի բրիտանական Տէրութեան։

—ՍՊԱՆԻՈՅ Խնամակալ-Թագուհին յունիս 28 ին մեծ հանդիսիւ գնաց Մատրիտի Մայր-եկեղեցին՝ մանուկ Թագաւորը մատուցանելու Աստուծոյ։ Գոհաբանական պաշտօն կատարեցաւ մեծահանդէս արարողութեամբ։

— ԻՎԵՐԻՆ ԵԳԻՊՏՈՍ գանուող անգլ. զօրաց մէջ զանազան հիւանդութիւնք ծանր կոտորած կը պատճառեն։ Քանի մը վաշտեր զրկուեցան կիպրոս, որոյ բարձանց կլիմայն յոյժ առողջարար է։ Վաշտ մ'ալ ետ զրկուեցաւ յԱնգլիա։

—ՊԻՐՄԱՆԻԱՅԻՆ եկող լուրերն անդադար են Անգլիացւոց։ Երկիրն հեռի է խաղաղել։ Անգլիացիք ցարդ ո՛չ զինուորական զօրութեամբ, ո՛չ ալ քաղաքային վարչութեամբ կարող եղան ի հնազանդութիւն բերել Պիրմանիոյ ամեն մասերն։ Երեկի հեռագիր մը կը ծանուցանէր Անգլիացւոց պարտութիւնն ինչ ինչ մասնակի ճակատամարտներու մէջ։ Ապարէն ամեն ճակատարտք ի Պիրմանիա մասնակի են լոկ։ Չկայ Անգլիացւոց դիմադրող կանոնաւոր բանակ մը, զոր Վ.Հ. Թագուհւոյն բանակը կարող լինի ջախջախել քանի մը մեծ հարուածներով։ Բայց կայ քանի մը բանակներ կազմելու չափ անկանոն զօրախմբեր ու աւազակախմբեր, որք կանոնաւոր բանակ մը աւելի կը նեղեն Անգլիացիները։ — Պիրմանիոյ չփոթութեանց վերայ աւելցած է Զինաստանի հետ չփոթութիւն մը։ Բեքինի կառավարութիւնը բնաւ չուզեր իւր սահմանաց վրայ հաստատուած տեսնել «Սպիտակ Ատամանայներն», ինչպէս Եւրոպացիք կը կոչուին ի Չին։ Այս պատճառաւ Չինաց կառավարութիւնը բանակներեց Սեւ Դրօշակները՝ Թոնքինի ճակատամարտները մղելու Ֆրանսայի դէմ։ Ռուսաց հիւսիսային կողմէ ոտնը-

---

—)(47)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԼԵՈՆ ՏԸ ԹԷՆՍՈՅ

ՏԻԿԻՆ ՎԻԼՖԷՐՈՆ ՈՐԴԻ

ԺԱ.

Ամարանցը դեռ պատրաստուած չլինելով, այս տիկնայք հրաւէր չէին ըներ անդ եւ իրենք միայն կ'երթային։ Սակայն անգամ մը պառաւ տնկալուշն հիւանդանալով, Մարիա ինքնարերաբար առաջարկեց խնամել զայն։ Եւ այսպէս Տիկին Հարիսոն եւ քեռորդին զայն յանախակի տեսնելու վարժուելով, հիւանդին բժշկուելէն ետքն ալ կը շարունակէր երթալ հոն։ Այս երթեւեկութիւնը իսկապէս հրաժեշտի օրեր էին՝ թէ՛ իրեն եւ թէ՛ Էլէնիայի համար։ Մինչ Տիկին Հարիսոն իւր տարաբնոյին ու պարագաներուն յարդարման կը հսկէր, երկու դեռատիները դատարարուհւոյն հետ պտոյտ կ'ընէին շրջակաները։ Ախոռները դեռ ունայն լինելով, տիկնոջ համար երկու էշ կը վարձէին, հանդերձ իւրաքանչիւր ղեկավարով։ Մարիա երկու հեծելուհւոյ կրասերագունին աջ կողմէն կ'երթար, իշավարն ալ ձախ կողմէն կը քաշէր, մէկ ձեռքն իւր կենդանւոյն մէջքին վրայ դրած, մինչ ֆէոնան ալ, երկրին սովորութեան համեմատ, թեւն իշավարին ուսին վրայ կը յենուր։

Առաջին անգամ որ Տոքթորը տեսաւ զայս տարօրէն հեծելութիւն, ըսաւ օրիորդին։

—Այսպէս է ահա բան չգիտնալն։ Եթէ այժմեան գիտցածս յառաջադոյն գիտնայի, փոխանակ բժիշկ լինելու՝ իշավար կը լինէի Պուրնապարթի մէջ։

—Օ՛, պատասխանեց Էլէնիա ծիծաղելով այդ ապարդէզը մոռնելու համար վախայանի պէսք չկայ։ Եթէ ձեր սիրարմուղդ, Միս Վուտֆոլ պատրաստ է ինքզինք ձեզ յանձնել։

Օր մը, այս աղնիւ հանդերձանօք Պուրնապարթի բաղմաթիւ քաղաքացւոց առնուրուն առջեւէն անցած ժամանակ, կարաւանն երկու տիկին տեսաւ որ անոնց միոյն դռնէն դուրս կ'ելնէին։ Տիկին Լէոնիտ եւ Անէթթա։ Տոքթորն ողջոյն տուաւ անոնց, բայց առաջինը միայն ընդունեց։

—Աստուա՛ծ իմ, գոչեց Մարիա ընկերուհին, որչա՛փ ադեղեր է այդ աղջիկն, եւ որչա՛փ մայրն ալ անշնորհք դէմք մ'ունի։ Կ'երթա՞ք ղոցա տունը։

—Կ'երթամ, բայց ոչ յամախ։ Պէտք էր ըսեր «յոյժ քիչ»։ բայց, արդարը խօսելով, պէտք չէր մեզը համարիլ նոքա։ Հարիսոնեան պարահանդէսին հետեւեալ օրն ըրած այցէն ի վեր՝ դարձեալ քաղաքավարութեամբ կ'ողջունուիր։ բայց անպիսի քաղաքավարութեամբ մը, որոյ ներքեւ փոթորիկ ծածկուած էր։ Երբոր թանկերին առջեւ նստէր, անհնազանդութիւն եւ մինչեւ իսկ շուտով մեկնելու փափաք կ'զդար, իբր թէ այդ ընկերութիւն հրաշունչ Եմանայի խառնարանին ջուրջը բոլորուած լինէր։ Հրահանգանց տեղ՝ շարունակ ակնարկութիւնք իւր աթոռին ձողակները կը լլզէին, մերթ մաղձի պէս դառն, մերթ ալ խմելու դեղի պէս աղուս։ Գաւաթի մը սուրճ տուած ժամանակին անպատճառ կ'ըսէին։

—Անմեղադիր եղիք եթէ լաւագոյն չէ։ Դուք յոյժ ընտիրներն ըմպելու փարժուած պարտիք լինիլ։

Երբոր հօրիզոնը լուսաւորելու համար Անէթթայի հագած մի նոր շրջազգեստը դուքէր, սա կը պատասխանէր թիւռ ժպիտով։

—Օ՛ն անգամ, կը ծաղրէք։ ամեն մարդ չկրնար Փարիզէն բերել տալ իւր արդուզարդերը։

Զաձա Ֆաթիոն ոչ եւս խօսք կ'ուզէր իւր հին սիրելւոյն։ Տանը սովորական հիւրերն ալ անծպտա դէմքով կը նայէին այդ երիտասարդին, որ այնպէս չարաչար վարուած էր խեղճ Անէթթայի հետ։

Տէմսթէն միայն իրաւունք կուտար նմա՝ այն յանախադէպ առիթներուն մէջ, յորում ընտանեկան Արիսպագոսը դժոխոց Կասաղիներուն կը նուիրէր զայն։

—Վերջապէս, ինչ կ'ուզէք, կ'ըսէր մարդը մանալով, պարոն Վիլֆերոն սիրոյ նմանելիք խօսք մ'ըրած է երբէք մեր աղջկան։ Անէթթա ինք յայտնեց թէ ոչ։ Եթէ բաղմաթիւ ընծաներ բերաւ, պարզ քաղաքավարութեամբ մը, որոյ ներքեւ փոթորիկ ծածկուած էր։ Երբոր թանկերին առջեւ նստէր, անհնազանդութիւն եւ մինչեւ իսկ շուտով մեկնելու փափաք կ'զդար, իբր թէ

Երբոր մինակ մնաց իւր դստեր հետ, Տէմսթէն ըսաւ.

—Պէտք չէր որ պարոն Վիլֆերոնի հարբատութեան խօսքն ընէր։ Պուրնապարթի ժողովրդեան ծագիներն հմտարաղ յարաբերութեան մէջ են Բլէֆիներուն հետ, եւ այդ չարամիտները պէտք չունին այլոց խորհրդին։

Իբրեւ բարեկիրթ աղջիկ, Անէթթա պատասխան չտուաւ։ Միայն թէ յաջորդ շաբթուն, երբոր նորէն Պուրնապարթ եկաւ, այնպէս ըրաւ որ աղջիկներուն դրեթէ կէսը լիակատար տեղեկութիւն ունէին եղբիտասարդին վրայ։

Որչափ երկիր, այնչափ սովորութիւն։ Ֆրանսայի մէջ, եթէ կ'ուզես մարդու մը ձեռքէն ազատիլ, զրոյց տարածէ թէ ստակ մը չունի։

Անէթթայի խորհած միջոցը դէշ չէր։ Քանի մ'օր յետոյ, երկու դեռատի խօսեցեալք, ինչպէս որ ամեն մարդ կը կոչէր, մոռածեցին դաշտը պտըտելու երթալ ախոռնակի ազաբերակի մը մօտ, որ Պուշար պանդիէն երկու մղոն հեռի լեռան առաջին զուարթարերէն կը բղխէր։

Գարնան գեղեցիկ օր մ'էր, արդէն տաքուկ։ Մարիա, իւր համազգեստը թողուլ, աւելի թեթեւ հանդերձներ հագած էր, ինչպէս որ սովոր էր իւր գիւղային ուղեւորութեանց մէջ։ Երկու տիկնայք էլերն հեծած եւ լայն հովանեաներ բացած՝ կ'երթային իրենց ազգականներուն հետ։ Իսկ Մարիա, ըստ սովորութեան, քալելով կերթար։

Իրենց երթալու տեղին մօտ, ճանբուն մէկ պտոյտին վրայ, փոքրիկ ձառադէմ մարդու մը հանդիպեցան, որոյ երկայն չեկ մաղերը ֆէսին տակէն տափակ փունջերով դուրս եկած եւ խորշմաւոր ճակատին վրայ կախուած էին։ Կարճ եւ ցանցառ մորուք մ'ունէր, որոյ տակէն գղակին տիւնագոյն մարմնն եւ այտերուն կարմիր բիծերը կը տեսնուէին։ Աչերը, կարմիր այտուցով մը շրջապատեալ, սեպով կը քթթէին, եւ այսպէս խեղճուկ երեւոյթ մը կուտային անոր դէմքին։

Թխամթոյր կարճ մեկնոցակ մը հագած էր, արեւէն ու անձրեւէն դունատած եղած և մաշած։ Երբեմն կապոյտ ֆլոթոյի մը հոծ ծալքերն իրանին միջին մնան վար կախուած էին։ Թեւերն տակ ժանդատ հրացան մ'ունէր, առանց պատերազմական կամ որսական ուրիշ որ եւ է հանդերձանց նշաններու։ Առանց ֆլոթոյին զայն տեսնողը փոքրիկ քաղաքի մը բնակիչ կը կարծէր, որ տունէն մոկիրով դուրս եկած էր երթալու եւ իւր պարտիզին մէջ խնձորենիի մը վրայ կեցած տորդիկ մը հրացանով զարնելու համար։

Ճանբուն մէջ տեղը կանգուն կեցած, փոքրիկ կարաւանին մոտենալը կը դիտէր հանդարտ ուշադրութեամբ, իբրեւ մարդ մը, որ ինքզինք իւր տան մէջ կ'զդայ, բայց եւ այցեր ընդունելի կ'սխորժի։ Երբոր առաջին իշուն,—Էլէնիայի նստածն էր—, ականջներն իւր կուրծքին դպան, Տոքթորին աչերուն մէջ նայեցաւ քաղցր ժպիտով մը, իբրեւ իւր մէկ վաղեմի ծանօթը տեսած։ Ցեսայ անենդ ձայնիւ մ'ըսաւ։

(Շարունակի՛ւ)

ձգութեանց ևս Զինու կառավարութիւնը պատասխանեց զինուորական պատրաստութեամբը, որք պահ մը երկիւղ յառաջ բերին ռուսо-Զինական պատերազմի մը։ Անգլիացւոց ի Պերմանիա հաստատումն ի վաղուց անտի անհաճոյ էր Բեքինի էշխանութեանց, որք կընային զՊերմանիա անբնակելի ընել Անգլիացւոց։ Լոնտոնի և Բեքինի կառավարութիւնք, համաձայնութեան մը դալու համար, բանակցութեանց սկսան։ Հեռագիրին անցեալ օր ծանոյց այս բանակցութեանց խըզումն։ Այս ևս դժբախտութիւն մ'է Անգլիոյ համար։ Կերեւի թէ Պերմանիոյ մէջ գործող հնդիկ զօրքերը չինացի վաճառականաց կարաւաններ Տաքիրդ կոչուած հրոսակներուն հետ չփոթելով, կրակ ըրեր են անոնց վրայ, և գործը չբացատրուած, սպաններ են չինացի անմեղ վաճառականներ, և այս ձախող եղելութիւն մեծ զայրոյթ պատճառեր է Զինաստանի մէջ։ — Տարօրինակ յանկարծակի բերելով սպանված են կարգ մը անգլիացի պաշտօնատարներ և գործի մարդիկ, և այս ձախողութիւնը ոչ սակաւ դժգոհութիւն կը պատճառէ յԱնգլիա։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական ժողովը, տեղեկանալով որ Ցոյն եկեղեցին որոշեր է ի հարկին հաղորդել մեր ազգայիններն, որոշեց յանձնարարել Դեր. Փոխանորդ Հօր որ անպաշտօն քննութիւն մը կատարելով այդ մասին, արդիւնքը տեղեկագրէ ժողովոյն։

Սղերդի առաջնորդական տեղապահ Դաղար վարդապետ հեռագրու կը բողոքէ Ազգ. Պատրիարքարանի տեղւոյն մէկ քանի աշխարհական անձանց դէմ որք դժուարութիւններ կը յարուցանեն իւր պաշտօնավարութեան։ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն առ այս պէտք եղածը տնօրինեց։

Տնտեսական Խորհուրդը ժամանակէ մ'ի վեր դադրեցուցած է իւր նիստերը, մեծամասնութիւն չունենալուն համար։

ՏԱՄՆ ԵՒ ՈՒԹԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Ս. ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ցառաջիկայ կիրակի Ազգ. Հիւանդանոցի պարտիզին մէջ տեղի պիտի ունենայ Սամաթիոյ Ս. Սահակեան Սանուց Ընկերութեան տասներեքերորդ տարեշրջանի հանդէսը։ Կարգադիր մասնախումբն ամեն միջոց ձեռք առած է հանդէսին չքեղութեան համար։ Հանդիսավայրն իւր չքաւէտ ծառերով, վրաններով և վայելուչ զարդարանքներով ամառնային գեղեցիկ դաշտահանդէսի մը ամեն հրապոյրները պիտի ունենայ։ Նուագածուաց խումբ, երգ, սեղան, բոլոր ամեն ինչ սքանչելապէս կարգադրուած է։ Կիրակոյ տոնական դիմեն է մէկ մէճիտ և պարտէզի մուտքն երկու ղրուշ։

Կը սիրենք յուսալ թէ հասարակութիւնը պիտի փութայ քաջալերել սոյն ազգօգուտ ընկերութիւնն իւր այս ձեռնարկին մէջ։

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆ

Առաւօտ Երեկոյ

Լոս Տանկլոս

Կայարան	Ժամ բոպէ	Ժամ բոպէ	Ժամ բոպէ
Կ. Պոլիս	2 40	3 46	6 45
Գում.-Գարու	2 49	3 55	6 54
Եէնի-Գարու	2 53	3 59	6 58
Սամաթիա	2 59	4 5	7 4
Եէսի-Գուլէ	3 3	4 9	7 8
Հանդիսավայր	3 6	4 12	7 11

(Ժամանում)

Վերոյիշեալ 3 կառախմբերէն զատ 24 կառախումբ ևս կայ, որոնք Կ. Պոլսէն մինչեւ Եէսի-Գուլէ միայն կերթան։

Վերադարձը Եէսի-Գուլէէն է։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ա.ԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ թաղային մասուկի միամեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն՝ որ կսկսի 1835 յունվար 1 է և կը յանգի ցվերջ դեկտ. ի նոյն տարւոյ, ըստ օրինի Ազգ. Վարչութեան ներկայացուած և անոր յարեւնման օրինակը նոյն թաղի եկեղեցւոյ բակն ի տես թաղեցի ազգայնոց կախուած է։

Այսու պաշտօնական ծանուցմամբ կը հրաւիրուին պատուարժան թաղեցիք որ իրենց թաղին վերաբերեալ հաշուեցոյցին վրայ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն եթէ ունին, թուականէս մինչեւ 21 օր գրաւոր կերպով ներկայացնեն Պատրիարքարանի։

Հետեւապէս սոյն պայմանաժամին լրանալէն յետոյ՝ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն անլսելի պիտի մնայ։ (ԿԷ.)

Ա.ԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի՝ Ազգ. Սահմանադրութեան տարեդարձի առթիւ՝ Նիկոմիդիոյ ազգայիններէ հանգանակեալ նպաստի ցանկը։

Մեծ. Տեարք

Համբարձումէ Աթանասեան 31½, Տոքթ. Ճէրրահեան 20, Տոքթ. Աշոտ Պալէշպանեան 20, Միհրան Նազարէթեան 20, Մխոյթ Գալֆիեան 20, Յակոբ Զաքրլեան 20, Բարեսէր ոմն 20, Յարութիւն Գասպարեան 11, Գրիգոր Ճէլէպեան 11, Գրիգոր Խաչատուրեան 10, Գրիգոր Եղարճեան 10, Յակոբ Աբրահամեան 10, Ռուբէն Մոսկոփեան 5, Յարութիւն Թոմասեան 5, Սերովբէ Մաթիկեան 5, Յակոբ Մուրատեան 5, Աբրահամ Աշճեան 5, Ռուբէն Աթանասեան 5, Սարգիս Քէօմիւրճեան 5, Միրտիչ Ժամագործ 5, Տիգրան Բասիկեան 5, Ճիվանի Հէքիմ օղլու 5, Աբրահէս Սատամատուրեան 5, Սմբատ Մառուկեան 5, Գրիգոր Մառուկեան 5, Կարապետ Գունտուրճեան 5, Մելքոն Քէլմէլեան 5, Մուրատ Մուրատեան 5, Յարութիւն Խաչուկեան 5, Մ. Թադուհի Եղարճեան 5, Լուսիա Հաճի Տաքէոսեան 4, Սերովբէ Միքայէլեան 4, Հարությունմ Գոմուչեան 2½, Գառնիկ Եղարճեան 2½, Վիրգին Գունատուրճեան 2½, Յակոբ Ագարեան 2½, Վրդանէս Տ. Մինասեան 2½, Թագուոր Պարոնեան 2½, Գումար 316 ղրուշ։

Ի դիմաց Հոգ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Վ. Ա.ԹԷՐԱՊԵՏ Ա.ԴԷՆԱՁԻՆ

Ց. ՓԵՆԻՔՃԵԱՆ ՄԻՔ. ՅԱՅՈՐԵԱՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅՈՑ Զ. ՅՈՒՅԱԿ

Պարահանդէսի Հանգանակութիւն

Գումար նախորդ ցուցակաց 0. Ո. 763

Մէկ մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Մեծ. Տեարք Սահակ Դաղարոսեան, Սամպիթիա, Սամանճեան եղբարք, Սարգիս Արրահամեան, Վահէ. Սարգիս Էֆ. Հաճի Ճեան, Մեծ. Տեարք Սարգիս Պալունի, Սիկճիրլա ա'Ասլէր, Սիմոն Սիմոնոֆ, Սենեքերիմ Մանուկեան, Սմբատեան եղբարք, Սուսերան Բարունակեան, Սօսիթէ Օթման որ Շանմ է որ Վալէօր, Պարոն որ Վանտէօվր, Պիթեր Պոպէս, Վիլլէն Սէրվիչէն (Հանգուցեալ), որ Բէվի, Տիմանոս Օկլու եղբարք, Տիգրան Եղարեան Վահէ. Տիգրան էֆ. Եռասլիեան, Մեծ. Տեարք Տիգրան Տաքուտեան, Փոխոդեան եղբարք, Փիլիպոս Շամեան, Բէյրոլէ Շէրվէթեան, Բէզարճի Օղլու, Բիւշիբեան եղբարք, Բրիսովրէբ, Բօսդաքի Անասատասի, Օ. Սահակեան և Որդիք, Օհանեան Թարտեան, Ցիրոնուա Նոմիքօ, Ցօսքօլօ Մանկօ։

Մեծ. Գալֆիեան Արամ էֆ.ի զանազաններէ 6 ոսկի, Վահէ. Խումարեան Կարապետ էֆ.ի ձեռամբ զանազաններէ 3 ոսկի, Վահէ. Դաւիթ պէյ 92ղրշ, Մեծ. Տեարք Սերովբէ Պաքալեան 92, Բուծա եղբարք 92, Բուլուսի էֆ. 90, Բրէֆիօզի 88, Վէրնոնի 88, Ցիլրիս Ընկ. 88, Հաճի Կարապետ Պապպեան 55·50, Պ. Էնքսէրճեան 37, Պօղոս Սրվանճեան 37, Սարգիս Տիմիթեան և որդիք 37, Գարվաքճեան 18·50, Գէորգ Պոհճալեան 18·50, Գրիգոր Զըպաքճեան 18·50, Լեւոն Սթամբոլճեան 18·50, Կարապետ Թագաորեան 13·50, Կարապետ Խորոյեան 18·50, Մկրտիչ Սէվիլեան 18·50, Մ. Մէրճանոֆ 18·50, Յակոբ Սարգիսեան 18·50, Յակոբ Տէր Պողոսեան 18·50, Յովհաննէս Եղարճանեան 18·50, Յովսէփ Սրմաքէշեան 18·50, Սարգիս Զարճեան 18·50, Ֆիլիփ 18·50, Սարգիս 4·50։

Գումար 815·60

Ի դիմաց Հայոց Միաց. Ընկերութեան

Տնօրէն Ժողովոյ

Ա.ԹԷՐԱՊԵՏ Ա.ԹԷՆԱՁԻՆ

Գ. ՁՕՀՐԱՊ. Գ. Ց. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՈՒՂԵՐՁ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ա.ԶԳ. ԺՈՂՈՎՈՅՆ

Աւարիկ Սոֆիայի Ազգային Ժողովոյ կողմէ քուէարկեալ Ուղերձն ի պատասխանի Ազգ.քանդ. իշխանին բանախօսութեան զոր հրատարակած ենք արդէն։

Բարձրապատիւ Տէր,

Պուլկար Ժողովրդեան ներկայացուցիչք բարեբաստ կը համարին զանձինս որ այսօր կարող կը լինին, այն պատմական մեծ դէպքերէ յետոյ որք տեղի ունեցան, Ձեր Բարձրութեան արտայայտել այն ճշմարիտ զգացումներն որք կը ընուն ազգին ամբողջ հոգին, տեսնելով Հիւսիսային Պուլկարիան եւ Հարաւային Պուլկարիան միաւորեալ իշխանութեան ներքեւ դրուած, ինչպէս և ազգային առաջին ժողովն որում կը մասնակցին երկու պուլկար երկիրներու ներկայացուցիչք։

Տէր,

Լիովին մասնակից ենք այն երախտագիտական անհուն զգացմանց զորս Ձեր Բարձրութիւն կը տածէ Ազգին նկատմամբ որ յիրաւի մեկ մարդու պէս ոտք ելաւ օգնելու համար Հիւսիսային և Հարաւային Պուլկարիաներու միացման և հայրենեաց փրկութեան համար. մասնակից ենք նաեւ Ձեր զգացմանց՝ այն արիասիրտ պուլկար զինուորաց նկատմամբ որք եղական քաջութեամբ, անձնուրացութեամբ և աւիւնով և Ձեր Բարձրութեան քաջասիրտ առաջնորդութեամբ, ի փախուստ մատնեցին թշնամին և յաղթանակաւ մուտն անոր հողը։

Բարձրապատիւ Տէր,

Այն փոյթեռանդութիւնն՝ որով պուլկար ժողովուրդն իւր իտալին հասնելու և հայրենի երկրին պատիւն, ազատութիւնն ու ամբողջութիւնը պաշտպանելու համար յանձն առաւ ամեն կերպ զոհողութիւններ, ինչպէս նաեւ մեր երիտասարդ բանակին յաղթանակները, մեր ժամանակակից պատմութեան մէջ փառապանծ դրուագ մը արձանագրեցին։ Առնք ապացոյց մ'են թէ պուլկար ժողովուրդն արժանի է իւր ճակատագրին և թէ կարող է հետեւիլ անոր և պաշտպանել զայն։

Պուլկար Ազգն անհունն ուրախութեամբ տեսաւ իւր ամենասիրելեալ իշխանն ու քաջարի առաջնորդն ի գլուխ իւր բանակին, պաշտպանելով եւ պահպանելով երկիրն, և պարարտ մեռնելու վասն փառաց, պատուոյ եւ անկախութեան միացեալ հայրենեաց։

Նոյնքան ուրախութեամբ Ազգին ներկայացուցիչք ընդունեցին նաեւ Ձեր Բարձրութեան խօսքերն որք կը հաստատեն թէ երկու Պուլկարիաներու միութիւնն՝ այնքան ժամանակ հետէ եւ այնքան անկեղծօրէն բաղձացեալ՝ ի գլուխ եկած է արդէն։ Խորապէս համոզուած է թէ, իւր ամենասիրեցեալ պետին և նորա կառավարութեան ըստ ամիտ և ճարտար տնօրինութեան ներքեւ, ամեն միջոցներ ի դործ պիտի դրուին որպէս զի Հիւսիսային և Հարաւային Պուլկարիա յարատեւ և անբաժան քաղաքական մարմին մը մնան ընդ միշտ։

Տէր,

Պուլկար ժողովուրդը միշտ մեծ կարեւորութիւն ընծայած է քաղաքակրթեալ աշխարհի համակրանաց և ուրախութեամբ կը տեսնէ որ կը վայելէ այդ համակրանքներ։ Իւր ապագային համար, կատարեալ վստահութիւն ունի մեծ Տէրութեանց մարդասիրութեան և վեհանձնութեան վրայ, եւ մանաւանդ մեծին Ռուսիոյ մեր փրկարարին, որ այնքան բարութիւններով լցուց մեր Ազգն։

Բարձրապատիւ Տէր,

Ժողովրդեան ներկայացուցիչք մեծ խնամքով և լուրջ ուշադրութեամբ պիտի քննեն բոլոր այն օրինական ծրագրերն և առաջարկներ զորս Ձեր Բարձրութեան կառավարութիւնը պիտի ներկայացնէ ժողովոյս, ի գործ ածելով ինչ որ կը պահանջեն պարտականութիւնն և միացեալ հայրենեաց շահերը։

Կեցցէ՝ Միացեալ Պուլկարիոյ իշխանն՝ Ն. Բարձրութիւն Ազդեքանդր Ա. իշխանն։

Թուէէ իւր այս աւուր թուով, պուլկար երեսփոխանաց պատասխանագրին հրատարակելուն առթիւ, հետեւեալ տողերը կը գրէ.

«Ինչպէս յայտնի է ամեն ամենց որք ուշադրութեամբ կընթեռնուն այս պատասխանագիր, ի բաց առեալ երկուանտեղի մասեր, ուրիշ ոեւէ կէտ մը չկայ որ յուսադրէ չափէն աւելի բաներ պահանջողները։

«Կատարելապէս համոզուելու է թէ Ազդեքսանդր իշխանն, որում բոլոր աշխարհ թշնամի է, դաշնադրութեանց դիմած սահմանէն դուրս չելնելով թագաւորութիւն մը հրատարակելու պէս յոյսեր չպիտի տածէ։

«Եթէ այսօր Բ. Դուռը պաշտօնապէս ընել ուզէ Ազդեքսանդր իշխանն, եւրոպական տէրութեանց և ոչ մին կը հակառակի։

«Վերջապէս խաղաղասէր անձանց հոգ պատճառող ամեն ինչ անհետացած է այլ եւս։»

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Սեպտեմբերի 8ին Բարձրագոյն անուանեցաւ Երմոական երկրորդ ճիւղի քննիչ Թէվֆիդ էֆէնտի, որում յայտարարեց եղմական եօթներորդ ճիւղի քննիչ Ցիվզի պէյ։

Երմական եօթներորդ ճիւղի քննիչ անուանեցաւ Տրապեզոնի Տէֆթէրտար Մուսթաֆա պէյ, որում յաջորդեց Պրուսայի նախկին Տէֆթէրտար Ճէմալ պէյ։

Քարբերդի նախկին Տէֆթէրտար Թէվֆիդ էֆէնտի նոյն պաշտօնով Եէմէն փոխադրեցաւ։

Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի անդամ անուանեցաւ Շերիի Թէտգրգաթի ժողովոյ նախկին անդամ Շաքիր էֆէնտի։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Վահ. Սուլթանի փեսայ Ցիբրիս էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ Ռումանիոյ Դատական և Կրօնական գործոց նախարար Պ. Սթրուձայ։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ծովային նախարարութեան փաստաբան Հասիպ էֆէնտիի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Վահ. Սուլթանի Թիկնապահ և կայս. երկրորդ զօրաբանակի հրամատար Թահիր փաշայի որդի Մէհմէտ Պիւրհանէտտին էֆէնտիի։

Նոյնպէս այլ և այլ կարգի Մէճիտիէ պատուանշաններ տրուեցան այն հինգ գերմանացի նաւապետաց որք վերջերս Գերմանիայէն մայրաքաղաք բերին ծովամարտիկը շոգենաւերը։

Էրզրում հեծելազնդին Միրլիվա անուանեցաւ նոյն գնդին պետ Սիւլէյման պէյ։

Ցեղեակ – գնդապետի աստիճան տրուեցաւ Բարիզու օսմանեան դեսպանատան զինուորական կցորդ հաղարապետ Իզզէթ պէյին։

Ինչպէս կը յիշուի, Արեւելեան Բումելիի Կաղմական Կանոնադիրը բարեփոխելու համար կայս. կառավարութեան կողմէ պատուիրակ կարգուած էին Պեռական Խորհրդոյ անդամ Ապրօ էֆէնտի և օտար մասնոյ դիւանի տնօրէն Մաճիտ փաշա։ Արդ, կայսերական Իրատէ մը վաւերացուցած է սոցա պաշտօնն, հրամայելով միանգամայն նոցա մեկնումը։ Ապրօ էֆէնտի և Մաճիտ փաշա, իրենց տրամադրութեան ներքեւ դրուելիք պաշտօնէից հետ, Պայրամէն յետոյ Փիլիպէ պիտի ուղեւորին։

Թուրքօ-հելլենական սահմանագիծ-խոյն վրայ գտնուող օսմ. բանակէն 40,000 հոգւոյ չափ զօրք դէպի Մակեդոնիոյ հիւսիսային կողմը ղրկուեր են։ այդ զօրաբանակի կեդրոնը պիտի լինի Գոսսովոյի դաշտը։ Մի և նոյն ժամանակ հսկող զօրաց գունդ մը դրուած է Թուրքօ-պուլկար սահմանագլխոյն մօտ, որպէս զի զգուշացնեն այն աւազակախումբերն որք սահմանագլուխն անցնիլ կը ջանան օսմ. հողը մտնելու համար։ Սպարապետութիւնն հարկ դատած է նաեւ թէ եւրոպական և թէ ասիական Թուրքիոյ զանազան կողմերն ամրութեանց շինութեան ձեռնարկել, ցոյց տալու համար թէ հաստատապէս որոշած է կայս. կառավարութեան իրաւունքները պաշտպանել որ և է բռնաբարութեան դէմ։

(Լէվանդ Հերբերտ)

Կոնաղ Տեարդն, որ բաշխուած է Պուլկարիոյ Ազգ. Ժողովոյ երեսփոխանաց, կը պարունակէ ամեն այն պաշտօնագրերն որք կը վերաբերին Միութեան խնդրոյն։ Այդ պաշտօնագրոց առաջինն է այն հեռագիր զոր Արեւ. Բումելիի ներքին գործոց նախկին տնօրէն Պ. Նաէյֆ ուղղած էր Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախարարին, դանդատելով թէ Բանիձա անուն պուլկար հաւիրապետը միութիւն կը քարոզէ և անոր հեռացումը պահանջելով։

Օսմ. Կայս. Պանքայի Փիլիպէի մասնաճիւղին տնօրէն Պ. Քրօչիէ անցեալ շաբթու Սոֆիա հասնելով, պուլկար կառավարութեան հետ բանակցութեան մտեր է փոխատուութեան մը նկատմամբ զոր Պանքան ըրած էր Արեւ. Բումելիի կառավարութեան, սեպտ. 48 ի յեղափոխութենէն առաջ։

Թուրքօ-հելլենական սահմանագիծ-խոյն վերջին կռիւներուն մասնակցող լենն հելլէն հարիւրապետը, մէկ հազարապետ և քանի մը տեղապահ ձերբակալուած լինելով, պիտի դատուին պատերազմական ատենի մ'առջեւ։ Այդ սպայք ամբաստանուած են թէ անհեռատեսութեամբ պատճառ եղած են որ իրենց հրամանաց ներքեւ գտնուող զօրքերը մեծամեծ վտանգներու ենթարկուին։ Այս նպատակաւ յատուկ յանձնաժողով մը կազմուելով դէպ ի սահմանագլուխն ուղեւորեր է, ուրտեղ քննութիւն մը պիտի կատարէ, իւրաքանչիւրին պատասխանատուութեան բաժինն որոշելու համար։

Ըստ վերջին լրոց, Վոլոսի ճանբով իրենց տեղերը վերադարձող հելլէն զօրաց թիւն է 40,000, որով զինադադարութիւնն աւարտած կընայ նկատուիլ։

Հակառակ այլ ընդ այլոց զրոյցներու, որ կը շրջին, Լէվանդ Հերբերտ կը յայտնէ թէ օսմ. Հանրային պարտուց սեպտեմբերի կորոնը լիովին երաշխաւորեալ է թողեալ հասութեց եկամուտներով որք յիշեալ վարչութեան ձեռքը կը գտնուին։ Իրաւ է թէ Արեւ. Բումելիի հարկն անցեալ օգոստոսէն ի վեր չվճարուելովն զգալի նուազում մը յառաջ բերած է (այն 150,000 ոսկի մինչեւ յունիս 30) Պարտուց վարչութեան հասութեց մէջ, այսու հանդերձ ի պատրաստի գտնուած դումարները կը բաւեն սեպտեմբերի կորոնն վճարման։ Կարելի է նաեւ սպասել որ յաջորդվեց ամսոց մէջ, Արեւ. Բումելիի տարեկան հարկն հաստատուելով և յետնեալ դումարները վճարուելով, մարտի կորոնն վճարումն եւս ապահովուի։

Ֆրանսական առժամեայ դեսպան Մոնթոյոն կոմը նախընթաց երիկուն Արտաբին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիդ փաշայի ապարանքը ճաշեց եւ մեծ պատուով հիւրասիրուեցաւ։

Թուէէ կիսանայ թէ մայրաքաղաքիս ֆրանսական դեսպան Տը Նոայլ Մարքիզն հրաժարեր է իւր պաշտօնէն, որում ուրիշ դեսպան մը պիտի ղրկուի նորա տեղ։

Պուրքէշի օսմանեան դեսպան Զիա պէյ անցեալ կիրակի օր Ռումանիոյ թագաւորին ներկայանալով Վահ. Սուլթանին կողմէ նամակ մը յանձներ է Ն. Վեհափառութեան։

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Հայաստան-Փաշայի երկաթուղեաց ընդհանուր տնօրէն Պ. Սիֆիէլտէր նախընթաց օր Ինկիլիզ ուղեւորեցաւ, Նիկոմիդիայէն մինչեւ յիշեալ քաղաքն հաստատելի երկաթուղոյ մը նախնական քննութիւնները կատարելու համար։ Պ. Սիֆիէլտէրի կընկերանան անգլիացի երկրաչափ Պ. Կիլհամ, ֆրանսացի երկրաչափ Պ. Կարնիէ և ընդհանուր ձեռնարկու Պ. Պարիօլա։

Այս երկրաչափներու խումբը պատրաստած է ընդհանուր յատակագիծ մը որոյ գործադրելութեան պայմանները պիտի քննէ, և ինչպէս արդէն առիթ ունեցած ենք յայտնելու, Հայաստան-Փաշայի երկաթուղեաց գործունեայ տնօրէնն երկիցս Լոնտոն և Փարիզ ուղեւորելով կազմած է դրամատեռաց խումբ մը որք պէտք եղած դրամագլուխը խոստացած են ասիական երկաթուղեաց այդ կարեւոր ճիւղի շինութեան համար։

Թէեւ Պուքրէշի լրագիր մը ծանուցած էր թէ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Պ. Պալաչով հրաժարական մատուցած է, սակայն անհիմն կը կարծուի այս լուր։

Կիսարաձիկի զօրավար Բիսթոֆ փաշա, որ Դարդանել գնացած էր, նեղուցին ամրութիւններն աչքէ անցուցանելու պաշտօնով, մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

Սպանիական նորընտիր դեսպանը, Կրսէ Հաֆէզ, այսօր մայրաքաղաքս պիտի ժամանէ։ Նախորդ դեսպան Գոէլլօ կոմն ևս Պայրամէն յետոյ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալով իւր հրաժեշտի գրերը պիտի մատուցանէ։

Բարձր. Սպարապետն յատուկ պաշտօնով իւր թիկնապահներէն մէկ քանին ղրկեց Ալասոնիա, Եանիա, Ադրիանուպոլիս, Դարդանել, Սելանիկ և Գոստվա։

Պուլկարի աւստրիական նախորդ դեր-հիւպատոս Պ. Ատէլպէրի, որ Ադրիանուպոլիս փոխադրուած է նոյն պաշտօնով, մայրաքաղաքս եկած է, ուր քանի մ'օր մնալէ յետոյ իւր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Դերմանացի զօրավար Կոլճ փաշա արձակուրդով Եւրոպա ուղեւորեցաւ։

Մաքսատան վերատեսչութեան խորհրդական Պերթրամ էֆէնտի Վարնա դնաց դիմաւորելու համար իւր ընտանիքն որ Պոլիս կուգայ։

Սպանիական դեսպան Քօէլլօ կոմը Պեշիկտաշի ամարանոցը փոխադրեց իւր բնակութիւնը։

Սոֆիայէն կը ծանուցանեն թէ պուլկարական Կրոշէֆ ընկերութիւնը միացեր է դերմանական Տրէյտ էր Պանս դրամատան ներկայացուցիչ ընկերութեան հետ։

Ցիշեալ դրամատան փաստաբան Պ. Քէմբէն Սոֆիա հասեր է օրինական տեսակէտով քննելու համար նախնական պայմանագիրն որ կնքուեր է Պ. Կրոշէֆի և Տրէյտ էր Պանսի ներկայացուցիչ Պ. Էկէլսի միջեւ։ Կը հաւատան թէ Պ. Էկէլսի հետ բանակցութիւնը փութով առաջ կը տարուին և եզրի մը պիտի յանգին ի մօտոյ։

Ռումելիական սահմանագլխոց գրծման յանձնաժողովոյ օսմ. պատուիրակ Շաքիր փաշա իւր հետեւորդաց հետ Քրճալիէն մեկնելով, Էյրի-Տէրէ գնացեր է (ի Կիւմիլճինա) և անտի Բուրգաչօս ուղեւորեր է, Արաղ Զէլէպէ անցնելով։

Սահմանագլխոյն վրայ բնակող պուլկար երկրագործաց և վաճառականաց մեծ մասը կը բանակցին Կիւմիլճինայի բնակչաց հետ, առաջարկելով որ թրքական գիւղերը բնակող Իսլամաց և Պուլկարաց տուները զրկեն իրենց կարասեաց, ապրանաց և արջառաց մէկ մասը պահուելու համար։

Այս օրերս Ղալաթիոյ և Պոլսոյ հրապարակաց վրայ շրջաբերութեան հանուած են բաւական քանակութեամբ կեղծ քառորդ մէճիտներ որք շատ կը նմանին իսկականին և հետզհետէ բաշխանալու վրայ են։ Ոստիկանութիւնն յաջողած չէ տակաւին դըրամանենգները դտնել։

Վառնայի վերջին թղթաբերով մայրաքաղաքս եկան Վիէննայի միջազգային նաւարկութեան Համաժողովոյ վեց անդամք։ Այս պարոնայք Օրսաայէ մեկնելէ առաջ այցելած են Ատա-Քալէ կոչուած օսմանեան կղզեակն որ համբաւաւոր եղած է այն պատճառաւ որ Պէռլինի Դաշնագիրն ստորագրող դիւանագէտք մուցած են այդ կղզեկի քաղաքական դիրքն որոշել։ Համաժողովոյ անդամք մեծ պատուով ընդունուեր են տեղւոյն Թուրք Մըդտարին կողմէ որ այս առթիւ գեղեցիկ ատենաբանութիւն մ'արտասաներ է, որում պատասխաներ է դանուբեան շրջենաւային ընկերութեան ընդհ. քննիչ Պ. Մաշէյ, որ գիտէ այդ լեզուն։ (Սիմպոլ)

Պաղատամի կուսակալին եղբայր և Հալէպի վերաքննիչ ատենի անդամ Ա.Թաուլան էֆէնտի մայրաքաղաքս եկած է և Բարձր. Մեծ-Եպարքոսի ապարանքն հիւր կը գտնուի։

Ինչպէս ծանուցած էինք 15-20 օր առաջ անգլիական Լէյ-բիան անուն շոգենաւին նաւատորմիղին երկուքը գիշերանց Պահէ Գարուն ծովը նետուած և լողալով շոգենաւն երթալ ուզած էին և մին չի կրնալով մինչեւ շոգենաւ հասնիլ՝ ծովմէն եկած էր։

Այս առաւօտ Պոլսոյ մաքսատան գիմացը գտնուեցաւ ընկղմեալ նաւասային գիակը։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ.

Օսմանեան կայսերական Պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մասնաճիւղերը գոց պիտի մնան յառաջիկայ երկուշաբթի, Պայրամի տօնին պատճառաւ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԻՔԱՆ ԴԻ. ԱՔԻՆԵԱՆՑ

Անդամ արտաքին թղթակցութեան եւ թարգմանութեան տենչի Դրան Սպարապետի և դատատու Օսմանեան լեզուի։

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՆԱՄԱԿԱՆ

Պարունակութիւն

Մուրհակներ, Փոխանակագրեր, Փոխանորդագրեր, այլեւայլ Անդորրագրեր, Երաշխաւորագրեր, Պայմանագրեր, Ընկերութեան Կանոնագրեր, ընդ ամենը 44 հատ.

Իմացագրեր (Բրմեխաղրեր), 21 հատ.

Վեհ. Կայսեր, Նախարարաց և այլ պաշտօնէից ուղղեալ ազերագրեր, 65 հատ.

Դատական այլեւայլ վճռագրեր, Ապերագրեր և այլ գրութիւնք, ինչպէս, Բրրիեռ, Սէոքէրիչ և Լէհէա, 13 հատ.

Հէօճէթներ և Թէմէսսուքներ, կայս. Պրաթներ, Ֆէրմաններ 8 հատ.

Ոչ պաշտօնական գրութիւնք, ինչպէս, Ցանձնարարական, Խնդրագիր, Հրաւիրագիր, Շնորհաւորական և ցաւակցական գիր, Ճառեր և Ուղերձներ, 19 հատ.

Պաշտօնական և անպաշտօն Պատուանուանք և նոցա գործածութեան տեղի.

Ոսթասուն հատ խիստ զարդարուն եւ գծուարընթեռնլի կնիք և մէկ Բառգրքոյկ։

Սոյն գործն որ դարձեալ Հեղինակի յօրինած և Տէրութեան ու Ազգ. Ուսումնական Խորհուրդներէ ընդունուած և յանձնարարուած հանրածանօթ ԿԻՒԼՏԷՆԻ ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ անուն ձեռագիր նամականին Գ. Տպագրութեան հայատառ արտասանութիւնն է, Թուրքերէն լեզուի արդի ոճով խիստ գողտրիկ խմբագրուած եւ օրինակն նիմերն ամենայն ճշդապահութեամբ գրուած լինելուն արդարև խիստ օգտակար գործ մ'է եւ արդէն ինքնին յանձնարարեալ։

Արդ, երբ ուսանող մը զայն իւր ընագրին հետ ունենայ, առանց դասատուի նախ պիտի ուսնի հինգ կերով Թուրքերէն ձեռագրաց --գրչ ընթերցանութիւնն եւ --ոչ եւ ---- լեզու մը՝ զորս չունին այլ Մեր---ներ. Բ. Ուղղագրութիւն. Գ. Թարգմանութիւն (քանի որ ի վերջոյ ունի Բառգրքոյկ մը)։ Դ. Խմբագրութիւն այլեւայլ առօրեայ կարեւորագոյն գործառնութեանց. Ե. Ընթեր գիր։

Կը ծախսուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով ի գին 3½ ղրշ։

ԵՌԻԵԼ Վ. ԳՈՒՐԵԱՆ

ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՈՒԹ ՄԱՍՈՒՆՔ ԲԱՆԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Սոյն Դասագիրքը նախանձ է Հեղինակին յօրինած ԸՆԹԱՑՔ Ի ԳՐՈՑ ԲԱՐԲԱՌ դասական գործոյն որոյ Ա. և Բ. տարիները լոյս տեսած են արդէն։

Հեղինակը ջանացած է ըստ կարելւոյն դիւրուսոյց գործել Հայերէն Գերականութեան այս մասը, մանաւանդ այն ՕՐԻՆԱԿՆԵՐով որք ոչ միայն պիտի օգնեն ուսանողաց բառագիտութեան վարժիլ այլ և ընտելանալ յիմացումն պարզ գրաբարի։

Կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։

Բառագիտութիւն, գին 3½ գահեկան. (չատ գնողաց 10 % զեղչով)։

Ընթացք ի Գրոց Բարբառ, Ա. Տարի Բ. Տպագրութիւն. 3 Գին գահեկան.

Ընթացք ի Գրոց Բարբառ, Բ. Տարի. Գին 10 գահեկան։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Ա.ԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 1 յուլիս

Ֆրանսա իւր թեւարկութիւնն հաստատեց Գոմորեան Արշիպեղագոսին վրայ, արեւելեան եղերք Ափրիկէի։

Հռոմ, 1 յուլիս

Վերջին 24 ժամուց մէջ ի Պրինտիզի 5 հոգի բռնուեցան հնտախտէ և 11 հոգի մեռան։ Պրինտիզիի շրջակայքն 107 հոգի բռնուեցան և 50 հոգի մեռան։

Իսմէիլիա, 1 յուլիս

Ցառնիս 21էն մինչեւ 30 Սուէզի ջրանցէն անցնող նաւուց թիւն է 88 և տասնօրեայ հասոյթն 1,470

ուեկչիռը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ—յաւելում—անգլ. ոսկի	231,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—նուազում—անգլ. ոսկի	635,000
Պանքնոթք ի պահեստի—յաւելում—անգլ. ոսկի	1,970,000
Պահեստի դրամոց հանրամասութիւնն յանձնառութեանց հետ	37 1/2 %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ԳՈՐՍԱ

Գալաթիա, 20 յունիս

ԸՆԹՈՒՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

ամսական վրայ պանքայի)	111
3 » » » (վճարելի)	110 5/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 75
3 » » » (վճարելի)	22 82 1/2

ԸՆԹՈՒՑՔ ԱՐԺԵԹԳԼԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

	Գահկան
Եբէկ երկայ գոց. (Միայց. D. Ոսկի	16 24
Գօրսային գոցուելէն վերջը »	16 24
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուելուս »	16 26
Բարձրագոյն գին »	16 27
Նուազագոյն » »	16 26
Կէս օրին »	16 26
Փոխառութիւն 1858	24 10
» 1862) A. Ոսկի	
» 1860)	
» 1863) B. »	15 30
» 1872)	
» 1865)	
» 1869) C. »	16 26
» 1873)	

ԻՍԼԻՊԻԵ Եգիպտական

Իրեկ իրիկուն գոցուելուս	80
Այս առաւօտ բացուելուս Գ. կ.	80
Կէս օրին	80

ՐԱՅԻՆՏՈՒՄՈՒ

Օսմէթէ ժէնէրալ	Անգ.լ.	3 12
Քրէսի ժէնէրալ	Օսմ. »	6 7
Պանք աք Գոնս	» »	4 35
Սօս. Շանժ է վիլէօր	» »	3 20
Թրամուէյ	» »	290
Բուժելիի երկաթուղի	Ֆր.	36 75
Օղլիկասիոն աք Բրիօրիթէ	»	—
Բաձնեթուղթ Լաւրիօմի	»	62

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
Ղ0 Քրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 27
Բոլ Իմբերիալ	»	90 28
Քրիմից	»	51 20
Դուալի Թղթագրամ	»	9 17
» արծաթ	»	88 30
Ֆէօրին	»	8 30
Մէտ. արծ. (տարբ.)	»	108 10
Վենոց	»	102 30
Լիմնոց	»	102 20
Մէքսիկք	»	97 20
Թասֆիէ	»	15

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՈՐՍԱ

Լոնտոն, 1 Յուլիս, ժամ 5 վաղ. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսոլիտ	101 1/4
Օսմ. » Սերի Դ. բացուելուս	15 1/8
» » » գոցուելուս	14 7/8
» » » Ա.	24 1/4
» » » Բ.	15 7/8
» » » Գ.	14 7/8
Օթոման 1871	72 1/2
Փոխառութիւն 1877	86 1/4
Պանք Օթոման	10 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	98 1/2
Եգիպտական մնացեալ (ունիֆիէ)	71 5/8
» առաջնի. (բրիվիլէժիէ)	94 3/4
Տպրա Սանիէ	70 1/8
Տօնմիթալ (փոխառ. Լօնտրա)	93 1/4
Հանրապետական պարտաքիզրք 4 0/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիեննա, 1 Յուլիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 25
Օսմանեան երկաթուղի	48 20

Բարիզ, 1 Յուլիս, ժամ 3 վաղ. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	110 60
» » 3 0/0	83
Օսմանեան քօնսոլիտ Սերի Դ. բացուելուս	15 22 1/2
» » » գոցուելուս	15 05
» » Սերի Բ.	15 60
» » Գ.	15 10
Օսմանեան երկաթուղի	36 50
» Բէսիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթոման	534 37 1/2
Գրէսի Լիոնէ	— —
» Ֆոնսիէ	1382 50
Բաժնեմասն Լիոնի	1207 50
Սուէզի ջրանցք	2415
Ռուսական 5 0/0 1877ի	104 1/8
Իտալական Ռանթ	109 90
Եգիպտական մնացեալ	362 50
Սպանիական (արտաքին)	60 3/8
Բրէսիլիթէ Թուղթ	370
6 0/0 Չիլիական	322 50
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 26

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Բէրլին, Մայիս 30.

Աբէ-Էլի 706 թիւ թերթին մէջ կարդացինք ի շարս ազգային լրոց Սմեռն. Ս. Պատրիարք Հայ յանձնարարութիւնն առ Պատր. Կրօն. Ս. Ժողովն որպէս զի տա առաջին առթիւ առաջնորդական ընտրելեաց ցանկին մէջ դրուի Գեր. Հայր Խարախանեանի անունն ալ։ Մեր ներկայ նամակին նպատակը պիտի ըլլայ ուրեմն ծանօթացնել Ազգին յիշեալ վարդապետի կեանքն։

Հայր Խարախանեան՝ կարնոյ եւ յարակից վիճակաց Առաջնորդ Գեր. Մաղաքիա Ծ. վարդապետ Օրմանեանէ 1880ին կոչեցաւ ի փոխ-առաջնորդութիւն Խորձեան բազմահայ գաւառին և վարեց զայն ցայսօր ամենայն յաջողութեամբ և արդիւնաւորութեամբ։ Կեդրոն վիճակն որ մինչեւ այն ատեն խառնայոյզ եւ եղկելի մի տեսարան կ'ընծայէր, իւր օրով գտաւ խաղաղութիւն, բարւոքեցան ազգային գործերը, կազմակերպեցան ազգային վարչական ժողովներն՝ որոց գոյութիւնն իսկ անծանօթ էր ի սկզբան Բղեցւոյն. բացուեցան բազմաթիւ վարժարաններ՝ որոց թիւն այսօր 18ի կը հասնի (Միայց. Ընկ. երկու վարժարաններէ զատ) յորս կը դաստիարակուին 2 հազարի չափ գեղջուկ մանուկներ ի ձեռն կարող ուսուցչաց։ Ի՞նչ մեծ դժուարութիւն և անձնազոհութիւն պէտք է մեր ազգէտ գիւղացիներն համոզել ու դպրոցներ բանալ տալ, մանաւանդ ներկայ դրամական յոյժ տագնապալից վիճակին մէջ, ինքնայայտ է։ Գաղթեցան այնուհետեւ կրօնական վէճերը, ննջեց բողոքականութիւնն, որոյ զարթնումը մերթ ընդ մերթ անձնական հաշուոց ու կրից տխուր հարկին մէջ ի յայտ կուգայ..., վերակենդանացաւ Առաջնորդի ազդեցութիւնն ժողովրդեան ամեն խաւի մէջ և յոյժ բարւոք ու խոհական առնչութիւնք հաստատուեցան Առաջնորդի և կառավարական պաշտօնէից միջեւ։

Հայր Խարախանեան ծնեալ է ի վիճակին Մշոյ յամին 1843ին, առած է ուսումը Ս. Կարապետի ժառանգաւորաց մէջ. 1867-74 վարած է դաստուրական պաշտօն ի Բաղէշ, 1874ին ձեռնադրուած եւ 1875ին ստացած է ծայրագոյն գա տպանի. իբր Մխիթարեան Ս. Կարապետի վանուց 1874-80 փարեց կարեւոր պաշտօններ, երբեմն դիւանագիր, երբեմն անդամ և առենապետ Տնօրէն Ժողովոյ միանգամայն Տեսուչ դպրոցին և դասախօս պարարութեան ու կրօնագիտութեան ճիւղերուն։ Գեր. Ս. Հայրը լուսաւորեալ որսի ու մտքի տէր՝ ընդերկար չնայեց իւր տեսչութեան օրով խմբագրել դպրոցական մի նոր յայտագիր բարձր կրթարանի մը չրջանով, պլուտէին մէջ ալ 300 ոսկւոյ գումար մը մոցնել փարեալով, որոյ գանձման բոլոր հոգն ըստանձնելու անձնուիրութիւնն ևս յանձն առաւ։ այլ ի զուր, իւր արութեան, լրջմտութեան առաջարկները չգտին արձագանգ Ս Կարապետի վանուց հնամի որմոց մէջ։

Գեր. Հայր Խարախանեան քաջ գիտցած եւ խնասասրած է հայ եկեղեցականի մը պարականութիւնքն, իբր Թարգման Աւետարանի վսեմագոյն բանից հիանալի է տեսնել երիտասարդ բեմբասցն ի բեմն եկեղեցւոյ ամեն կիրակի եւ ոտն օրերը որ բան պատշաճի կը քարոզէ, կ'սիրիկ և կը մխիթարէ։ Այսօր Դարման և Օրօր, վաղն Հօսնակ եւ Ծերունակ, միւս օր Խուսիս եւ Սերկեւիլիք կը չրջի եւ կը չրջի, յոգնիլ չը գիտէ։

Ահա՛ առաքինութեան, յարատեւութեան եւ ազգասիրութեան օրինակ անձնաւորութիւն մը յանձին Գեր. Ծ. վարդապետ Խարախանեանի։ Տ. Մ. Վ.

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Ռուսիա վերջին տարիներու մէջ ամեն ժամանակէ աւելի կ'զբաղի բանային լինդրով, և պարագայներէն դատելով բանտերն աւելի կենսական են իւր համար քան կրթական խնդիրն։ Այժմ նա անհամեմատ մեծաքանակ ծախք կ'ընէ բանտերու քան դպրոցներու համար. սակայն և այնպէս բանտերը չատ տեղը վերջին ծայր անկանոն վիճակի մէջ կը գտնուին։ Շատ տեղեր նոքա այնպէս կառուցուած են որ քիչ ժամանակէն բոլորովին կը խանգարին բանտարկեալի առողջութիւնն, իսկ ուրիշ տեղեր ահագին ծախքեր կը լինին նոցա համար, զուր տեղն։ Ռուսական մամուլը տակաւին անցեալ տարի ընդարձակօրէն գրեց բանտերու այս ցաւալի կացութեան վրայ և տէրութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէր, մի և նոյն ժամանակ դիտել տալով թէ անհամեմատ աւելի ծախք կը լինի բանտերու քան կրթութեան համար։ Տէրութիւնը նոյն միջոցին ձեռնարկեց քանի մը բարեփոխման և այժմ, ինչպէս կը ծանուցանէ Ռ--ի Կ--էր, բարձրագոյն հրամանաւ պիտի կազմուի մասնախումբ մը 1890 ին Մինչազգային բանտային վիճաժողով մը հաստատելու համար։

—Ժ--Ն.ալ Պ. Ռ. Բէրէզոգ-էյ յունիս 7 թուով կը ծանուցանէ թէ Ռուսական կառավարութիւնն 10,0000 ֆրանք յատկացուցած է ի նպաստ Բաղէշցի կաճառին կառուցման։

—Արեւելեան խնդիրը միշտ կը գրաւէ ռուսական լրագիրներու ուշն ու մտանուրաբաչա նոցա միտքն գրաւած է այն պարագայն որ Բ. Դուռն ցարդ ցրուած չէ իւր զօրքերն։ Նովոյէ արդէն վաղուց կը կրկնէր թէ պալքանեան թերակղզւոյն դէպքերու ապագայ ուղղութիւնը կախումն ունի Բ. Դռնէն, «եւ թէ Թուրքիա մինչեւ որ չցրուէ իւր զօրքերն, անկարելի է հաւատալ թէ արեւելեան տագնապն վերջացած է։ Իսկ Թուրքիա, ինչպէս կերեւի դնաւ միտք չունի ցրուելու իւր զօրքերն։

Ակներեւ է թէ նոր նոր դժուարութիւններ պիտի ծագին։

«Եւրոպա կատարեց Թուրքիոյ կամքն զէնինկեցութիւն հրամայելով Յունաստանի և Ծայրագեղ. միջոցներու դիմելով, ընդունեց Թուրքիոյ զօրաւոր ազդեցութիւնն ամեն ինչ ըրաւ Արեւելքի մէջ խաղաղութիւնը պահպանելու համար, եւ ամեն երկիրներու անպաշտօն լրագիրները կը հաստատեն թէ երկիւղն անցած է բոլորովին և Արեւելեան տագնապն վերջ տրուած կատարեալապէս։ Սակայն և այնպէս Թուրքիա ցրուած չէ իւր զօրքերն։»

Ապա լրագիրն ընդարձակ փաստերով կը ծանուցանէ թէ ոչ մէկ կողմէ ոեւէ երկիւղ չսպառնար Թուրքիոյ և ոչ իսկ Ռուսիոյ կողմէ։

«Ռուսիա եթէ այժմ աւելի քան երբէք ուշադրութիւն կը դարձնէ իւր արեւմտեան սահմանին վրայ, այն պատճառաւ է որ միշտ հզօրապէս պահպանէ իւր ազդեցութիւնն Պալքանեան Թերակղզւոյն վրայ։ Իսկ այս պարագայ ոեւէ վտանգ չսպառնար Արեւելեան խաղաղութեան, ուստի Թուրքիա բոլորովին խաղաղ պրսով կրնայ իւր զօրքերուն թոյլ տալ իրենց տուներն երթալ։ Բայց Նա չըներ այդ։ Ինչո՞ւ։ Հասարակ հարց մը որոյ պատասխանն յոյժ փափաքելի է ոչանալ։»

Ռ--ի Կ--էրէր պատասխանելով Նովոյէի հարցին կը գրէ Թուրքիոյ լանած ընթացքն.

«. . . Ինչո՞ւ Թուրքիա պէտք է բացատրութիւն կազմէ և դիմադրէն աւելի միամիտ գտնուի։»

—Անցեալներն Ազգաբան ծալի մէջ եղած փոթորիկն ոչնչացուցած է Ռուսիոյ չորենաւային ընկերութեան Եւրոպէա առեւտրական նաւն, որոյ մէջ կային 13 անձինք. միայն մի հոգի կրցած է ազատիլ։ Շոգենաւի մէջ կար 27,200 փութ ապրանք։

ՆՈՐԱՎԷՊ

ԴԱՐՁ ՄԸ

(Շար. երեկի թուէն Լ վերջ)

Երբ հրաւիրեալքը համայն զետեղուեցան իրենց տեղը, սրահին դռնէն ներս մտաւ տան օրիորդը. դեռատի կոյս մ'ոսկեթել մազերով, կապոյտ մեղմայշ աչերով, սպիտակ թեթեւ շրջազգեստ մը հագած։ Նոքա մտան կը քաշէր թխաթոյը գեղեցիկ պատանի մը, գանգրահեր ու վառվռուն։ երկուքն ալ յառաջացան դէպ՝ իրենց մայրն և փոխն ի փոխ անհուն ուրախութեամբ գրկեցին ու համբուրեցին զնա, մինչ ազնիւ կինը, փղձկեալ, նոցա անապակ ճակտին վրայ կը դրոշմէր համբոյրներու ամենէն խանդաղատելին եւ ամենէն ցանկալին։

Այս գորովոյ տեսարանը տակն ու վրայ ըրաւ զՀնաղանդ և իւր յուզմունքը զսպելու անկարող, հեծկլտանօք թեւաթոռի մը մէջ ինկաւ հեգ դառաւը։

Ո՜հ, քանի՜ երջանիկ էր այդ մայրը, քանի՜ երջանիկ էր այդ ընտանիքն։ Երանութեան որքան մ'էր իրենց բնակութիւնը. միայն սէրն ու միութիւնը կը թագաւորէին հոն և սրտերը միմեանց համար կը յուզուէին և կը տրոփէին։

Մանկունք զուարթագին աղաղակներով մտնը կը լեցնէին և ուրախալի խնջոյքներ տեսակ կը կատարէին հոն։

Բանի՜ տարբեր էր անկից իւր ընտկարանը, միշտ լուռ, միշտ տխուր, կարծես գերեզմանի մը կը նմանէր։ Եւ ինքը որքա՜ն թշուառ էր բաղդաւորմամբ այն կնոջ, չջնջատեալ սիրելի անձէրէ, ամենէն պաշտուած, ամենէն յարգուած։

Սակայն ինքն ալ ստեղծուած էր անոր պէս ըլլալու համար, այլ իւր ձեռքովը քայքայած էր իւր երջանկութեան կայանին հիմունքը։ ինք դատապարտած էր զանձն այդ դժնդակ կենաց, և այժմ չատ ուշ էր իւր սխալն ուղղելու համար։

Յայնժամ Հնաղանդ մի առ մի թարուեց իւր կենաց տարիներն, որոնց և չգտաւ հոն ազնիւ զգացումը, բարի գործ մը, երջանիկ վայրկեան մը։ Ամեն բանի անտարբեր, մէկ կերք մը միայն, յիմար, անչահ կերք մը կուրցուցած էր զինքն ու ադոր պատճառաւ ղրկուած ամեն հաճոյքէ։

Իւր գեղեցկութիւնը թառամած էր առանց անոր արդիւնքը վայելել կարենալու, երբէք հանդէսի մը մէջ փայլեցուցած չէր իւր շնորհներն ու ամեն բանի մէջ ագահ ապրեր էր, մարդոցմէ չճանչցուած, արհամարհեալ և լքեալ։

Այդ գերադոյն վայրկենին ինքն իրմէ դարձեցաւ Հնաղանդ եւ մասամբ մ'անիծեց իւր հարստութիւնն որ այդպէս մոլորեցուցեր էր զինքը։ Այժմ կը տենչար ջանք մ'ընել առաքինութեան ճամբուն մէջ մտնելու համար, բայց հոն էր դժուարութիւնը։

Իւր ժոդոյն ճակտին վրայ քրտանց կայլակներ կը փայլէին և ջղային սասարիկ դողդողում մը կը դողդղացնէր իւր անդամներն։ Արդէն դիշերը բաւական յառաջացած էր և նա տակաւին կը քայլէր իւր սենեկին մէջ։

Մտածութեամբը կը թափառէր անցեալն կոհակաց վրայ և անոր մթութեան մէջ կը տենչար դանել լուսադեղ պատկեր մ'որ մխիթարանաց առուչակ սպեղանին հոսեցնէր իւր տառապեալ սրտին վրայ։ Այլ աւա՜ղ, ինքն մնրած էր ամեն լոյս և չնչած էր ամեն գեղեցիկ պատկեր։ Իւր կեանքն անապատ մ'էր ուր ծաղկած չէր դալարագեղ ովասիս մը։ Բնաւ անցեալն համար յիշատակ մը, ներկային համար մխիթարանք մը, ապագային համար յոյս մը չէր գտներ իւր հոգին։

Ցանկարծ, որպէս մրրկալի դիշերի մ'անթափանց մթութեան մէջ լուսնոյ հեղեղկ շող մ'ամպերը ճեղքելով կը լուսաւորէ մոլորեալ ուղեւորին անվստահ քայլերն, այնպէս կերպարան մ'անուշակ Հնաղանդի յիշողութեան ներկայանալով, վանեց անտի դառնագին գաղափարներն և արծարծեց հոն վաղուց ի վեր չնչած բարեկամութեան մը բոցը։

Տիրուհի անուամբ աղջիկ մը ճանչցած էր նա, որոյ հետ սերտ մտերմութիւն ունեցած էր իւր երիտասարդութեան ատեն։ Աղնիւ հոգի մը, զգայուն սիրտ մ'ու վառվռուն երեւակայութիւն մ'ունէր այդ դեռատի կոյսն, և ճշմարիտ անձնուիրութեամբ կը սիրէր զՀնաղանդ։ Իւր եռանդուն բնաւորութիւնը թոյլ չէր տար իրեն զնեալ իւր բարեկամուհւոյն թերութիւններն և աւելի սերտիւ կը յարէր անոր՝ տեսնելով որ ոչ ոք կը սիրէր զնա։ Հնաղանդ ալ անտարբեր չէր առնոր սիրոյն, բայց երբեւ երբորդական ու քմածին բան մը կը նկատէր բարեկամութիւնն և աւելորդ ժամերն անոր կը նուիրէր։ Երբ Տիրուհի ամուսնացաւ և տան տիկին եղաւ, Հնաղանդ ստէպ կ'այցելէր անոր, և իրենց մտերմութիւնը կը շարունակուէր։

Բայց Նախանձոտ բախտը չուտով հարուածեց հեգ Տիրուհին՝ ու տակաւին վեց տարուան ամուսնացած՝ խլեց իւր ամուսինն։ Արդէն չորս զաւակ ունէր խեղճ կինն և ապրուստի որ և է միջոց մը չէր թողած իրեն իւր այրն։ Ցուսահատած Հնաղանդի դիմեց, այլ ի՜նչ մեծ եղաւ իւր ցաւն ու վիշտը, երբ նա իւր դուռը փակեց իւր երեսին որպէս պիտի ընէր յետին մուրացկի մը։

Հնաղանդի հոգին վայրկեան մը մրխիթարուեցաւ յիշելով թէ ինքն ալ երբեմն սիրած ու սիրուած էր։ Այլ իւր խղճի խայթերը կրկնապատկեցան երբ սեւ ուրուականի մը նման իւր աչաց ներկայացաւ իւր բարեկամուհւոյն դէմ գործած վատութիւնը. կարծեց տեսնել զՏիրուհին որ զաւակներովն անօթութենէ կիսամեռ զինքը կանչէր...։ Նոյն պահուն դժոխոց բոցերը զինքը կը տոչորէին, աչերէն հուր կը ցայտեր ու տենդն իւր արտասուաց աղբիւրները ցամքեցուցած էր։

Վերջապէս խռովայոյզ բան մ'ելաւ թմբեցնել իւր զգայարանները մէկ քանի ժամուան համար, մինչ սգատեսիլ երազներ կը թռչտէին իւր անկողնոյն բոլորտիքը։

Եռանդուն պատանւոյ մը նորաձին հանճարին պէս, կանխահաս ու վարագաղեղ էր հետեւեալ օրուան առաւօտը։ Հնաղանդ այգուն հետ ելաւ, ափ յափոյ հագուեցաւ և կառք մը բռնելով ուղղակի իւր բարեկամուհւոյն նախնի բնակարանը դիմեց։ Օտար տանուտէրաքը գտաւ հոն, որք հաճեցան իրենն նշանակել Տիրուհիի այժմեան տունը։ Հնաղանդ դողդողուն յառաջացաւ մութ ու տղմուտ փողոցի մը մէջէ և կանգ առաւ խարխլած տան մը առջեւ։ Դուռը զարնելու միջոցին սաստիկ կը տրոփէր իւր սիրտն և աչացը առջեւէն մթագին ամպեր կանցնէին։

Սեւեր հագած նորահաս աղջիկ մ'ելաւ իրեն բանալ։ Հնաղանդ նմանութենէն գուշակեց թէ Տիրուհիի դուստրն էր այն։ —Օրիորդ, ըսաւ, ես ձեր մօրն ազգականուհին եմ հեռաւոր երկրէ մը կը վերադառնամ և կը տենչամ զինքը տեսնել։

Երկու խոշոր կայլակներ եկան վարագուրել հեգ աղջկան կապտագեղ աչերն, և անպատում տրամութեամբ պատասխանեց.

—Աւա՜ղ, տիկին, մայրս երեք տարիէ ի վեր մեռած է. եթէ կը տենչաք տեսնել իւր զաւակները, վեր հրամմեցէք։

Հնաղանդ քիչ մնաց երեսն ի վայր գետնին պիտի գլորէր, եթէ դիւցազնական քաջութեամբ մ'որմերը չբռնէր։ Ի վերջոյ ինքզինքն ամփոփեց և մեծ դժուարութեամբ նորատի աղջկան երեսէն վեր եկաւ։

Զքաղաքութեան և թշուառութեան աղեսային տեսարան մը պարզուեցաւ իւր աչաց։ Զինքը մոցուցին մութ սենեակ մը, կիսաւեր պատերով, կոտրած ապակիներով, ցած ձեղունով, ուր երկու մանկիկ գրեթէ ցնցոտիներու մէջ գետինը նստած չոր հացի կտորով մը իրենց նախաճաշիկը կ'ընէին։ Պատուհանին մօտ չուրջ տասն երկու տարեկան պատանի մը գիրք կը կարդար, Ննջարան, խոհանոց, սեղանատուն, ամենն ալ այդ սենեկին մէջ ամփոփուած էին։ Զինքը հրամցնող աղջիկը Հնաղանդի ներս մտնելուն վարանումը տեսնելով շառագնեցաւ և ըսաւ.

—Ո՜հ, տիկին, մի գարշիք, մոէ, արդարեւ շատ աղքատ ենք մենք, բայց ոչ աղտոտ։ Աւա՜ղ, միշտ այսպէս եղած չենք, յաւելցուց նա տրտմագին, կար ժամանակ մ'որ գեղեցիկ տուն մ'ունէինք ու լաւ կարասիք։

Հնաղանդ կը կարծէր թէ հազարաւոր մեղուներ կը բզզային իւր ականջներուն մէջ, ներս մտաւ ու նստաւ աթոռի մը վրայ։ Իւր հարցումներ իւր շուրթերը կը տոչորէին, բայց չէր գիտեր ո՛ւսկից սկսել։ Վերջապէս հարցաքննութիւնն սկսաւ և պատմել տուաւ Տիրուհիի աղջկան իրենց բոլոր դժբաղդութիւնը։

—Երկար ատեն աշխատութեամբ ապրեցանք։ ըսաւ հեգ կոյսը. մայրս լաւ սահմանադրութիւն կ'ընէր, ինձ ալ սովրեցուց և միասին կ'աշխատէինք, բայց վերջերը երբ ինքն հիւանդացաւ, շատ չքաւորութիւն քաշեցինք. ես շատ չէի կրնար աշխատիլ, որովհետեւ զինքը կը խնամէի, և դրեթէ օրեր անցուցինք առանց հացի։

Հնաղանդ ինքն իր վրայ անբացատրելի ճիգ մ'ընելով հարցուց թէ՝ երբէք իրենց մայրը խօսած էր բարեկամուհւոյ մը վրայ որ շատ հարուստ էր և իրենց չէր օգներ։

—Այո՛, պատասխանեց աղջիկը, երբ սատիկ նեղութեան մէջ ըլլայինք, երբեմն հառաչելով կը դուչէր. «եթէ Հընաղանդ ալնիւ սիրտ մ'ունենար մենք այսպէս չենք ըլլար» և կ'սկսէր լալ։ Օր մ'ալ իւր մահուան մօտ բան ինձ. «Աղջիկս, ես Հնաղանդ անուամբ բարեկամուհի մ'ունեմ զոր քրոջս պէս կը սիրեմ և կը կարծեմ թէ նա ալ զիս կը սիրէ. բայց օր մ'երբ իրմէ օգնութիւն խնդրեցի, մուրացկի մը պէս վռնտեց զիս, չատ վշտացայ։ Եթէ ես մեռնիմ, ու չատ թշուառութիւն քաշէք, յետին փորձ մ'ըրէ, դիմէ իրեն, ո՛ դիտէ, թերուս դարձի եկած է, և ի յիշատակ մեր սիրոյն, փոքրիկ օգնութիւն մ'ընէ ձեզ։»

Պառաւ աղջիկն ինքզինքը կորսնցընելու մօտ էր։

—Եւ... ինչո՞ւ չկատարեցիք իւր խրատը..., հարցուց ձայնիւ մ'որ ի զուր կը ջանար հանդարտ ձեւացնել և որ յետին ծայր կը դողդղար։

—Որովհետեւ անսիրտ կնոջմէ մ'ողորմութիւն խնդրելէ և անոր ծառաներէ վռնտուելէ աւելի լաւ կը համարիմ աշխատիլ և գէշ ազէկ ապրիլ ու եղբայրներս ապրեցնել. Ո՜հ, թող պահէ նա իւր հարստութիւնը. մայրս աղքատ էր, բայց իւր մահուընէն վերջը չորս սրտեր թողուց, չորս մատաղ սրտեր՝ որք միշտ իւր վրայ պիտի լան ու իւր յիշատակը իրրեւ սուրբ պիտի պահեն։ Այլ այդ կինն որ հարստատ է եւ առանձին, պիտի մեռնի որպէս վայրի ծառերը կը չորնան և ոչ ոք կը ցաւի անոնց վրայ իւր. յիշատակը պիտի չընջուի և ծառանդորդներն իւր դանձերը վայելած ատենին իւր անունն խակ մոռցած պիտի ըլլան։

Դեռահաս կոյսն հրաշագեղ էր այն պահուն. ոտքի վրայ կեցած, ոսկեթել մազերը ուսերուն վրայ, այտերը շառադնեալ և աչերը բոցափայլ, սրբամտեալ հրեշտակի մը կը նմանէր։

Հնաղանդ խելայեղ անոր առջեւ եկաւ ծնրադիր, ու սկսաւ հեծկլտանօք դառնապէս լալ. այդ անարատ կայլակները լուացին իւր հոգին իւր սեւ կրքերէն ու արծաթափայլ առուակի մը պէս պայծառացուցին զնա։

—Դթութի՛ւն... դութ, դթութի՛ւն զղջացող սրտի մը... ես եմ Հնաղանդ, ձեր մօր բարեկամուհին... անարժան կիրք մը մոլորեցուցած էր զիս... ո՜հ, ո՛րքան վատ էի յայնժամ... արդ կը զղջամ ի բոլոր սրտէ, բայց աւա՜ղ, ո՞ւր է ձեր մայրն որ ինձ նեղէ... Հարատութիւնս բոլոր կուտային անոր ներողութիւնն ստանալու համար... այլ ո՜հ, անկարելի է... անկարելի է։

Եւ յուսահատութեամբ թեւերը կը գալարէր։ Տղայք սարսափած իրենց քրոջը փարած էին, խեղճ աղջիկն ալ իրեն անծանօթ յուզմանց մէջ կը տարուբերէր։ Ի վերջոյ մօտեցաւ նա Հնաղանդի և ողողուն ձայնիւ դուչեց.

—Տիկին, եթէ դուք մօրս ճշմարիտ բարեկամուհին էք և կը զղջաք ձեր գործած անիրաւութեան վրայ, վստահ եղիք թէ մօրս հոգին կը ներէ ձեզ, այնքա՜ն բարի էր նա, այնքա՜ն անչիշտ։

—Եւ դուք, հառաչեց միշտ ծընրադիր, և դուք չէ՞ք ներեր ինձ։

—Ի բոլոր սրտէ, պատասխանեց երիտասարդ աղջիկն։

—Ուրեմն, կրկնեց Հնաղանդ թեւերը բանալով, թոյլ տուէք ինձ գրկել զձեզ, յայսմհետեւ իմ զաւակներս էք դուք, ձեզ պիտի հատուցանեմ ես ինչ որ ձեր մօրը զղջայ։ Իւր սուրբը մեր մօտ պիտի ըլլայ միշտ, պիտի հրճուի ձեր երջանկութեամբ և պիտի ներէ ինձ։

. . . . . .

Այլ ևս լռակաց չէր Հնաղանդի տունը, չորս զուարթուն սրտեր կը կենդանացնէին զայն, աղդականք ու բարեկամք տակաւ կ'այցելէին հոն, եւ չատ անգամ երբ պառաւ աղջիկն իւր սեղանին գլուխը բազմէր, բոլորտիքն ունենալով այն խարտիշագեղ տղաքներն որք իրեն կը ժպտէին անուշակ, արտասուաց կայլակ մը կը հոսէր իւր տժգոյն այտն ի վար, զոր անչուշտ ցամքեցնելու համար Աստուած հրեշտակ մը կ'ուղարկէր։

ԱՆԱՑԻՍ

Ա Զ Դ

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹՈՅԻ ԴՐԱՄԱՏԱՆ

Կը փութանք ծանուցանել ամեն անոնց որք կը փափաքին մասնակցիլ Սարասենոյ արքայական Լոտրէրիին, թէ առաջին վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ վերջնապէս յառաջիկայ յուլիս 5 ին եւ 6 ին, այսինքն երկուշաբթի եւ երեքշաբթի։

Մէկ տասներորդ տոմսին գինն է 25 ղրշ. ոսկեդրամ։

Համարելի Լոտրէրիին երկրորդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ յուլիս 7 ին եւ 8ին, այսինքն չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի։

Մէկ տասներորդ տոմսին գինն է 25 ղրուշ ոսկեդրամ, իսկ առաջին կարգն ունեցողներուն համար 12 1/2 ղրշ. ոսկեդրամ։

Վերոյիշեալ տոմսերն իրաւունք ունին մասնակցիլ յաջորդ վիճակահանութեանց։

Զերմապէս կը յանձնարարենք արդդ հասարակութեան դնել այդ տոմսերէն, ըստ օրում յոյժ շահաւէտ են, որովհետեւ 100,000 տոմսերուն 50,000ը պիտի շահին անպատճառ։ Վերջին վիճակահանութեանց մէջ մեծ բաժիններն էին 500,000, 300,000, 200,000, 150,000, 100,000 մարք ևն.

Դիմել առ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹՈՅԻ.
Կալաթա, Գոմիսիոն Խան, թիւ 18

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

1881 յուլիս 14 Վիճակահանութիւն Ցուսասարանի Ազգային Պանքայի

72,000,000 ՖՐ. ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ

Թիւ	Ֆրանկ
5,754	100,000
122,680	10,000
12,610	2,500
63,233	»
5.465	1,000
61,845	»
63,034	»
64,632	»
139,672	»

Շահուած դումարներն ստանալու համար դիմել Ժ. Տ. Ծանէթոյի դրամատան։

ԴՐՊԱՆԻ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

Բէյանդրպէյ՝ 8 դրամ.

Թէեւ նախապէս ծանուցած էինք թէ մեր բառագիրքը թերթ առ թերթ պիտի հրատարակուի Յունիս 15 էն սկսեալ, սակայն՝ մեր յարգոյ բաժանորդներէն չատերուն խնդրանաց վրայ՝ Գրպանի Ֆրանսերէն-Հայերէն կազմեալ պիտի ղրկենք մեր բաժանորդաց, գործին ապագրութիւնն աւարտելի յետոյ։

Հրատարակիչ.
Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Պ. Ֆ. ՊԱՐՄԱՍԵԱՆ
ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ
ԳՐՊԱՆԻ ԲԱՌԱՐԱՆ

Որ կը բովանդակէ 16,000 գործածական բառեր և յատուկ անուններ, տեղ տեղ ալ տակերէնիներով։

Բաժանորդագրութեան գինն է 5 դահեկան, Պոլսոյ գրէթէ ամեն գրավաճառաց քով և Բերա Նալբանդեան գրատունը, Թիւնելի դիմաց, թիւ 519։

ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ

Ընդէր Լ Եէսու ասէն

Պոլիս Պաղեք Բաղար Թախմիս Ճատէսի ադրիարի կից Յոսէֆ էֆ. Էլմէօղեանի թիւ 66 մթերանոցին մէջ կը գտնուին իր գործարանին մէջ խնամօք պատրաստած ամեն տեսակ սիկառի ընտիր թուղթեր, որոց պատեաններուն վրայ, յատուկ մենաշնորհով կը գտնուի Դաղաղամիրայի եւ ժամացոյցի մը պատկերն։

Գաւառաց համար յանձնարարութիւնք կը կատարուին առանց միջնորդչէի։ Այս սիկառի թուղթերը Մարսիլից ամենալաւ թուղթերէն պատրաստուած են և 1885 մայիս լ էն սկսեալ գոյացեալ չահէն մաս մը եւս յատկացուած է Ք. օթահիոյ ազգ. վարժարանին, որով կը յուսանք թէ, այն ամեն ան

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՑ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՍՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 1,718,462

ՆՕՐԹՀԸԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած ընտանին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցն

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկիւնն երկրորդ կամրջին վրայ նայող սենեակին, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՄԵՐՈՒԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԽԱՅԾՂԱՆԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆՑ

Ամէն լաւ, ամէն առաջնակարգ, ամէն ազգաւոր է

ԳԵՂԱՑԱԳՈՐԾ Ն. ԹԷՈՏՈՐԻՏԻՍԻ

ՊԱԼՍԱՄԱԿԱՆ ԽԱՅԾՂԱՆԸ

Այս հեղուկը կը պարունակէ խայծզանի և Պոմ դը Ճոի ամէն պինդ և լուծելի տարրերը։ 1873 էն ի վեր նշանաւոր բժիշկներէ կը յանձնարարուի՝ ի Լոնդոն, Էդինբուրգ և Դբլին հանրապետից հիւանդանոցներուն համար։ ՅԱՐԱՏԵՒ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, նոյն իսկ ի պարագային յորում ախտաբուժական ուրիշ միջոցներ ի դերեւ ելած են։

Գործածութեան եղանակ

Կուրծքի, կոկորդի և մզային ճանապարհաց հիւանդութիւնք	Մէկ դաւաթ ջրի մէջ մէկ խահուէի կամ ապուրի գրեթէ	Խմել անօթի եղած ժամանակ կամ ճաշած ատեն
Որբիւն, եռք	Զուտ կամ խառն	Դուրսէն գործածելի
Սպիտակ հոսմունք	Զուտ կամ խառն	Ներարկութեամբ
Շնչափողք	Շոգիով տաքցած	Մխելով կամ փոշիացնելով

Ընդհ. կեդրոնատեղի՝ Կեդր. դեղարան Ն. Թէօտորիտէս, Բերայի Մեծ Փողոց 244։ Կը գտնուի նաեւ Կալաֆա, Գալաթորիտէսի դեղարանը։ Պոլիս, Գոստանդեան դեղարանը։

ԿԵԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ և ԳԵՂ. ՄԱԶԵՐՈՒ

ՄԷԼՐՈՔ

ՄԱՔՕԵՐՈՒ ՍՊԻՏԻԿ ՆԻՐՈՊԷՔ

Իրապէս իրենց տէր թարմ գոյնին կը դարձնէ ճերմակած կամ գունաթափ մազերը։ Կը դադրեցուցնէ անոնց թափելը։ Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացուցնէ թեւերու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ։

Կը վաճառուի երկու չափով մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մեծագոյն խանութն է (114 and 116, Southampton Row). Լոյնդոնէս Բարիզ ու Նիու Եորք։

Կը գտնուի Ն. և Ժ. Դանդիւբ եղբարց բրիտանական դեղարանն, Բերա։ Մեծ փողոց. Էմմընտ Գարաւանա, Անգլիական մեծարանոց, Եիքէ-քէ Գալաթիոյ. և Իզմիտ Լագանաէլլա, 433, Բերա Մեծ փողոց։

ՊՐՈՒՆՍՎԻԳԻ ԴՐՕՇՈՒԹԵԱՆ

101 ՐԴ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորեալ և արտօնեալ Պետութենէն և կարճատեւ միջոցներով յաջողապարտ վեց վիճակահանութեանց բաժնուած, ունի 50,000 բաժին որոց համագումարը է

10,402,000 մարք

Մեծ բաժին է 500 000 Ֆրանք. բաց ասոնք կան նաեւ հետեւեալը

	300,000	12 հատ	15,000
	200,000	1 »	12,000
	100,000	22 »	10,000
1 հատ	80,000	1 »	8,000
1 »	60,000	3 »	6,000
2 »	50,000	55 »	5,000
3 »	40,000	2 »	4,000
2 »	30,000	107 »	3,000
1 »	25,000	313 »	2,000
6 »	20,000		

Եւ ուրիշ բաղմաթիւ թիւեր 1000, 500, 300, Ֆրանքի եւայն։

Առաջին Սէրիին վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1886 յունիս 15ին և 16ին։ Բուն տոմսերը կարժէն ամբողջը 21 Ֆրանք, կէսը 10 50 Ֆրանք և քառորդը 5 25 Ֆրանք։ Ուղղակի զայնս ստանալու համար պէտք է փոխարժէքը զրկել դրամով կամ ֆանտա-ֆոստով առ

Դրամատունն Թ. Շեղլէր ի Պրունսվիք, Հիմնեալ 1864ին։ Արագութիւն և խորհրդապահութիւն։

Ամբողջ վեց Սէրիին համար, մէկ քառորդ տոմսին գինն է 31 50 մարք, կէսինը և ամբողջինը համեմատաբար։ Հինգ տոմս ի միասին գնողին համար զեղչ կը լինի։

DEUTSCHER Handels-Verein

ԳԵՐՄԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ՊԷՐԼԻՆ

ՅԱՐԴԱՐՈՒՄՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ,
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ հանրօգուտ շինութեանց, նախարարութեանց, քաղաքային վարչութեանց համար եւ։
ՇԻՆՈՒՈՂԱՆԻՒԹԻՒՆ երկաթուղեաց։
ՇՈԳԵՆԱՐԱՆ, ջրաշարժ և հողմաշարժ մեքենայք, ջրհանք եւ։
ԵՐԿԱԹԳՈՐԾԱԿԱՆ և ճարտարական մեքենայք։
ԳՈՐԾԻՔ ամէն տեսակ։
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ լուսաւորութիւն։

Գերմանական Առեւտրական Ընկերութեան ներկայացուցած հաստատութեանց ապրանաց մանրամասն ցանկերն և ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ իւր գործակատարներն ի Կ. Պոլիս։

ՀԻԿՕ և Ֆրիէտրր ԼԱՆԴԵՐԶՈՒՆԿ Ֆինտիքլեան խան, 15 և 16, Կ. Պոլիս

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Մովսի, ֆեռոյին և ցամաքային ապահովագրեալ

12 ՝ 15, Զիներլի խան, Պոլիս

Սարդարդեանք, Տ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ եւ ԹՈՒԼՊԻՆՏՃԵԱՆ, պատիւ ունին ծանուցանել վաճառականաց թէ Ընդհանուր Գործակատար անուանուած են Մանհայմի ՌԷԱՍՍԻՒՐԱՆՍ ՄԱՐԻԹԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

Այս ընկերութիւն, Պայմանագրութեամբ հաստատապէս կապուած լինելով ծովային ապահովագրութեանց ուրիշ ընկերութեան մը հետ, ունի ընկերային միացեալ դրամագլուխ մը Ֆր. 15.000.000
Դրամագլ. չրջարերութեն. հանուած 7.500.000
Պահեստի դրամագլուխ 775.000
Պահեստ ստանձնեալ վտանգներու և չվճարուած վնասուց համար 1,750.000

Ուրեմն, Մանհայմի Ռեասուրանս Մարիթիմ Ընկերութիւնն ամէն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ չոգենաւով, առագաստանաւով, երկաթուղով եւ ներածեալ կամ արտածեալ ապրանաց ապահովագրութեան համար։

Ընկերութիւնը նաեւ մասնակից է «ԱՐ. ԺԷԻՅ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ» Union pour l'Assurance de Valeurs եւ հինգ ընկերութեանց համերաշխութեան ներքեւ,

որք 30,500,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամէն տեսակ արժէք, արժէթուղթ, կարան, պանքնոտ, գոհարեղէն եւ, որք կը զրկուին թղթատարութեան և սովորական միջոցաւ։

Այդ ընկերակցութիւնները կազմող ընկերութեանց անուանքն ապագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ։

Ընկերութեան Վարչական խորհրդոյ անդամք են.

Թ. Էրբհարտ, նախագահ Վարիի հանրական Պանքային
Ֆ. Ինկիէլէարն, նախագահ
Շ. Ֆուէնք, տնօրէն Վարիի հանր. Պանք
Ս. Հարդոժէնսիս, հիւպատոս Հոլանտայի
Տր. Ֆ. Հէյնդ, տնօրէն հանր Գրաւի Պանք.
Շարլ Բայս, հիւպատոս
Ֆ. Սիբիս, երեսփ. Գերմ. դեր-նախագ.
Տր. Թ. Շեդայնր, նախագահ Վիւրթէմպերգի Ֆէրայնս Պանքային

Ամէն ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը։ Պարտաներն և գներն յոյժ չահաւէտ։

Գործակատարք՝ Հ. Օպէս, փոխադարձ Վէրիոյ ասի Ծովային գործոց գրասենեկին, Սարնըճը խան, 6։ Կալաֆա։

Ընդհանուր գործակատարք
Տ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ եւ Մ. ԹՈՒԼՊԻՆՏՃԵԱՆ

ՌԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Հէլբրոն, Մէյնցիրկեն և Օդեսայ գծի կանոնաւոր գրաւոր

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ամերիկա	3,000	Գրաֆ
Վարսաւ	2,500	Կոմբէ
Վարսաւիա	2,500	Քրուսիզան
Լազարիա	2,500	Ռիչէ
Պասէտանիա	3,500	Մարշ
Ռուսկիան	2,800	Ֆօթրրեի

Ընկերութիւնն օրինաւոր գնեալ վճարք կ'ընդունի Գերմանական երկրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն գիրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Գիմեր առ՝ ԴԱՆԻԷԼ ՌԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
515 Գործակալք

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Հէլբրոն և Մէյնցիրկեն Գծի բանոյ ընթացք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորաւ	4200	Պիթերս	3000
Ֆէրոս	4000	Սասրիս	3000
Օսմանիա	4000	Նեբրիա	3000
Սէնսարիս	3250	Բէրա	3000
Թիրա	3250	Լոգիա	800
Մարիաս	3250	Օրիաս	800
Մարիսթիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ՝ Ֆ. Թ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանլրգ փողոց,
Ուիթոլ խան
ՇԵՅՍԹՈ ՄՈՍ և ԸՆԿ
515 Հ. Հէյմ Սարիդ, Լիվերպուլ

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որ ամիսը անգամ մ'անգամ կը բանի Լիվերպուլ և Մէյնցիրկեն մէջ։

Ուղեւորք և աղրանք կ'ընդունուին Նիու Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամէն կողմերու համար նամանաւանդ Հալիֆաքս, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկոյի, Մանչէսդրի, Պրիսթոլի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամէն չոգենաւու մէջ կայ կին գրաւոր մը։

Ընկերութեան չոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Թրէնիթաթ չոգենաւը, նաւապետ Ֆէրգիւսոն, յատակիկայ ամսու 12 ին Լիվերպուլէն Պոսթոն կ'ուղղուի։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՀՈՒԻ
Թիւ 1 Միւնիրք Հալի
փուչա խան Ղալաթիա
511

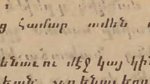

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Էլ Ամէրիկա, Կ. Պոլսոյ և Օդեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպսոն	2,000	Լէքանդր	4,500
Անձէլ	3,000	Պարէնկ	4,300
Արկօ	1,300	Պարսան	2,500
Պասսանս	3,500	Մրիս	2,000
Գլոսթրիս	2,200	Նէրս	2,000
Գրամ	2,000	Օթէլլ	5,000
Գէլրս	2,600	Օրլանս	3,000
Գայրեաս	2,500	Գրանգ	4,500
Գամէս	2,100	Գրէս	2,000
Գաբրա	2,000	Բարիքիք	1,200
Գօսմ	2,700	Բայէրմ	3,200
Տիսս	2,500	Բարդէր	1,700
Տօմինս	1,800	Քինգ	2,800
Էրսաչ	2,600	Ինպրիթ	4,400
Տրաչ	2,600	Ինպլաս	3,200
Ֆալէօն	800	Լոյլ	3,000
Ֆիրս	1,700	Լանտս	5,500
Ֆրամինկ	1,600	Լամէս	3,500
Կարիէս	3,500	Պալէրս	4,000
Կիրանս	2,200	Պարֆս	2,000
Կոզ	1,800	Միլվիս	2,000
Կրոսնս	2,200	Որէնգ	4,300
Հանկ		Թասս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ուիլսրն	3,000
Հիսանկ	3,000	Թիկեր	1,300
Հիսմերդ	1,200	Թոլէս	2,800
Ճիս	2,300	Փանգ	3,600
Քէլս	2,000	Կէսոս	1600
Քօնս	2,200	Զէրս	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	41,0

Ուղեւորն չոգենաւը, նաւապետ Ռոճերս, ընդ հանուր վաճառքով Հալէն ասա հասած է։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ՝ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակատ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Մեկէթ
514 խան Ղալաթիա

ՆԻՔՕՍԻՏ, ԴԵՂԹԱՓ ԸՆԴԴԷՄ ԾԽԱԽՈՏԻ

ԼԵՌԱՐԴԻ ՊԱՇՏՕՆԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ Ո ՆԻ Է ԹԱՆԴԱՐՈՒՄ ՊԱՏՃԱՌ Է ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՍՏԱՄՈՔԻՍ, ՄԷՋՔԻ

ԶՂԱՅԻՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ

Աւասիկ հակիրճ տեղեկութիւն մը այն բանաձեւութեան զոր Բժշկական Կաճառին առջեւ ըրած է

ՏՐ. Ճ. ՀԷՅՏՈՔ

Լեարդը ճանչցուած է իբր սահմանիչ և զտիչ արեան շրջաբերութեան։ Իւր ծաւալով և ձեւով, կարելւոր դեր մը կը խաղայ կենդանային տնտեսութեան մէջ թէ մարսողութեան և թէ ոնդաւորութեան տեսակէտով։ Ամէն մնացեալ որ կը հերգործէ մարսողական գործարանաց վրայ, կիւ գոյի և Բեղդնի կը վերածուի։ և այս ձեւով է որ կը մտնէ գիւղանդ երակին մէջ։ Անդ, լեարդին ազդեցութեամբ, այդ նիւթերը կը վերածուին տարայ մը շաքարի և ամենն և ընդհանուր շրջաբերութեան մէջ կը մտնեն։ Այս կերպիւ կազմուող նոր նիւթն երկու օգուտ ունի, մարմնոյն տաքութիւնը կը պահպանէ և գործարանաց պաշտօնավարութիւնը կ'երագէ։

Տր. Մրչիսոն կ'ըսէ. Պաղձին կազմութիւնն և զատումն ցոյց կ'ենուտ են։ Պաղձն միայն իւր հիւթերէն կը զատուի լեարդին մէջոցաւ. Ճարչեն առաջ աւելնալով և տակաւ առ տակաւ նուազելով ցորչափ սիրտին կը գոնանայ։

Արդ, եթէ լեարդն, մարմնոյն այդ էական գործարանն ընդարմանայ և մաղձին անցքէն խանգարուի, նիւթաբերութիւն և հիւանդութիւն յառաջ կուգայ։

Ասա կրնանանեմ անոնք ծագումնառնոց ուրեն գլխաւոր հետեւանքներն զորս ամէն ոք կը ճանչէ։

1. Հիւանդը կը դանդատի թէ սատանեալ ծանրացած և լեցուն է։
2. Աղեաց տարածումն փքանքի պատճառաւ։
3. Ստամաքաւութիւն։
4. Ճաշէն ետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերանին մէջ դէշ հոտ մը, մանաւանդ առաւուն, և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պղտութիւն, մարմնի ընդ մէջի ալ փորկապութիւն։
7. Գլխու ցաւ։
8. Ստամքին կորովի նուազում, և անհնարն մեղմամոլութիւն, հանդերձ յոգնածութեամբ և ամէն թիչ հետեւեալ օրուան թողլու տրամադրութեամբ։

Վերոյիշեալ տխտանիշերն բացորոշապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է Լեարդին պաշտօնավարութեան մէջ։ Արդ, ցոյց տանք թէ հարկ անհրաժեշտ է զգուշանալ ո և է պակաս հիւանդին դարմանման գործին մէջ։

Պէտք է սանմիպաքս Լեարդի կազդուրիչ մը հայթայթել. ամենէն գործածական ձեւն է դեղահատ մը։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ երբ դեղահատ մը լաւ կերպիւ պատրաստուած է, ամենէն լաւ և ամենէն տրամ միջոցն է երագելու համար լեարդին պաշտօնավարութիւնն։ Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ, ինչպէս ձեր մէջերն շատեր գիտեն, շինելու համար դեղահատ մը որ լիովին անվնաս է ստգում գարման մը ընդդէմ Պաղձին։ Մեծ հաւատ ունիմ լուծողական դեղերու վրայ, ուստի և շինելով զրուսոր ու կատարեալ դեղահատ մը և զայն կոչեցի՝

ԼԵԱՐԴԻ ՀԷՅՏՈՔԵԱՆ ՆՈՐ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ (ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱՍԽ)

Մէկ դեղահատը մէկ անգամ.—մէկ դեղահատը մէկ անգամ—մէկ դեղահատը մէկ անգամ

Մէջքի ամէն ցաւերուն համար, Տր. Հէյտոքի դեղահատները կատարեալ դարման մ'է։ Փոքր դեղահատ մը պիտի գործածէք ամենէն սիկապտեանները —կանանց հիւանդութեանց համար, Զգաստութիւնք, Տկարութիւն, ընդհանուր թուլութիւն, Ախորժակի պակասութիւն և Գլխու ցաւ, Տր. Հէյտոքի նոր դեղահատն անվրէպ դարման մ'է։ Այդ դեղահատները տեղեկագրչակ են իրենց ազդեցութեամբ և անանց զգուշութիւն դրնայ միշտ կրնալ հրաւիրուիլ։

ՄԷՆ ՄԻ ՍԱՊՈՒԱԿ ԿԸ ՊԱՀՈՒՆԱՒԻ ՔՈԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏ.—ՄԷԿ ԴԵՂԱՀԱԼԵՐԸ ՄԷԿ ԱՆԳԱՄ
Կը ծախսուի ամէն դեղավաճառաց քով

Ազգ —Վատահ լինելու համար Հէյտոքի դեղահատներուն վաճառականութեան, տեսէք թէ ծրարներու մէջ մի երկրտասանեակի վրայ կը գտնուի՝ ստորագրութիւնն Ճ. Հ. Ցրանսիսի, որ գործակատարն է Միացեալ Նահանգաց համար։

Ազատեց տարը մի՝ գնէք։

Ըստ որում Հէյտոքի դեղահատներն բոլորովին տարբեր են մինչեւ ցարդ ծանօթ 212 դեղահատներէն, տարակուսող անձինք կրնան փորձի համար ՋՐԻԱԲԱՐ տուսալ այս դեղահատներէն օրուակ մը, եթէ մեր զրկին իրենց անուն և հասցէն։

Ամենայնայնմ կը ծախսուի ի Դեղագործական Մթերանոց, Ղալաթիա, Մեծ Փողոց, 35։ Փոքր առ փոքր կը ծախսուի ամէն դեղաբանաց մէջ։

ԵՐԿԱՆԱՊԱՐ առաջին կարգի և զուտ պղպատ, կրելով ՍԻՏՆԼԷՅ ՆՕՈՒԻԼ նշանը։

Կաչիէ ՓՈԿԵՐ ամէն մեծութեամբ, մեքենայերու համար։

ՌԵՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար։

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և պղոյէ։

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան։

Զանազան տեսակ ԴԱՐԵՆԵԱԼ, առ արկիլք։

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար։

ՍԻՏՆԼԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառական և ընդհանուր գործակալ

ՅԱՆՁՆԱԿԱՍԱՐՈՒԹԵԱՆ

Գէորգ պէյ խան, Նիւբէք Գալաթիա Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի

ՄԻԼՆԷՔՐՈՒ ԳՐԱՄԱՔԱՆԵՂՑ

Որոնք գիրն կը գրէսդրեն լրջի և խոյրպէնան

Գնողաց հանգիստն համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին գրագրեր Անգլերէն մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ

Անբերելի հուլիսոյր գործարանէն

ՁՕԵ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ՈՐԳԻՔ

ԱՄԵԼԻՔ, ՄԿԱՍՏՔ ԵՒ ՁԻԵԼԻՔ

Նոյն վաճառատան

ԲԵԴՐՈՎԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ

Նոր վատարելագործութեամբ շինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարողչէքով կրնդունի ամէն տեսակ ապրանքներ ապարել։

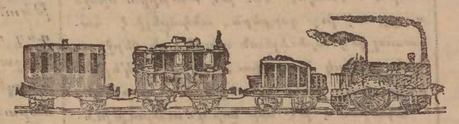

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻԻՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Ապրիլի (Ն. Տ.) 1886, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻԻՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒՄԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԱՄԲՈՑ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
	Առաւօտ												Իրիկուն											
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Կ. Պոլիս	6 30	6 58	7 22	7 45	8 12	8 40	9 10	9 44	10 20	10 48	11 22	11 50	1 32	2 21	2 49	3 23	3 54	4 25	4 49	5 22	5 52	6 20	6 39	7 20
Գում-գարու	6 39	7 07	7 31	7 55	8 21	8 49	9 19	9 53	10 29	10 57	11 31	11 59	1 41	2 30	2 58	3 32	4 ...	4 34	4 58	5 31	6 01	6 29	6 49	7 29
Եէնիգարու	6 43	...	...	...	...	8 53	9 23	...	10 33	11 01	11 35	12 03	1 45	2 34	3 02	3 36	4 04	4 38	5 02	5 35	6 05	...	6 53	7 33
Սամանթիա	6 49	...	...	...	...	8 59	9 29	...	10 39	11 07	11 41	12 09	1 51	2 40	3 08	3 42	4 10	4 44	5 08	5 41	6 11	...	6 59	7 39
Եէնի—գուլէ	6 53	7 16	7 41	8 05	8 29	9 04	9 32	10 01	10 43	11 10	11 45	12 12	1 54	2 44	3 11	3 46	4 13	4 49	5 11	5 46	6 14	6 38	7 02	7 43
Մագրիգիւղ	7 04	7 28	7 53	8 19	...	9 16	...	...	10 55	...	11 58	...	...	2 56	...	3 58	...	5 01	...	5 58	...	6 50	...	7 54
Ա. Մեէնտաս	...	7 37	8 02	8 31	...	9 25	...	...	11 04	...	12 08	...	...	3 05	...	4 07	...	5 10	...	6 07	...	7 ...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	8 40	...	...	...	...	...	...	12 16	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 08	...	...

ՔԻԻՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒՄԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԱՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	1	47
	Առաւօտ											Իրիկուն												
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Քիւչիւք Չէք	...	6 21	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	2 12	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ա. Մեէնտաս	...	6 36	...	7 44	...	8 40	...	...	9 39	...	...	11 21	...	...	2 21	...	3 23	...	...	6 25	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 12	6 40	7 27	7 54	...	8 50	...	...	9 49	...	...	11 31	...	...	2 31	...	3 33	...	4 25	...	5 22	...	6 15	6 36
Եէնի—գուլէ	6 24	6 52	7 39	8 06	8 33	9 04	9 38	10 01	10 44	11 16	11 44	...	1 26	2 15	2 43	3 17	3 45	4 49	4 48	5 46	5 46	6 19	6 38	7 03
Սամանթիա	6 28	6 56	7 43	8 10	8 38	9 08	9 42	...	10 48	11 20	11 48	...	1 30	2 19	2 47	3 21	3 49	4 23	...	5 20	5 50	...	...	7 18
Հաւուս փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնիգարու	6 34	7 02	7 49	8 16	8 44	9 14	9 48	...	10 24	11 26	11 54	...	1 36	2 25	2 53	3 27	3 55	4 29	...	5 26	5 56	...	...	7 24
Գում-գարու	6 38	7 06	7 53	8 20	8 48	9 18	9 52	10 40	10 28	11 30	11 58	...	1 40	2 29	2 57	3 31	3 59	4 33	4 57	5 30	6 ...	6 28	6 47	7 42
Կ. Պոլիս	6 46	7 14	8 01	8 28	8 56	9 26	10 ...	10 48	10 36	11 38	12 06	...	1 48	2 37	3 05	3 39	4 07	4 41	5 05	5 38	6 08	6 36	6 55	7 20

Փոքր ծրարներն անխարդ կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարը Պոլսէն Պաքրի գիւղ կամաւոր ի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբերուն մէջ։ Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վագոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վագոններ։